

**OP-Pohjola-ryhmän
osavuosisikatsaus 1.1.–31.3.2014**

Sisällysluettelo

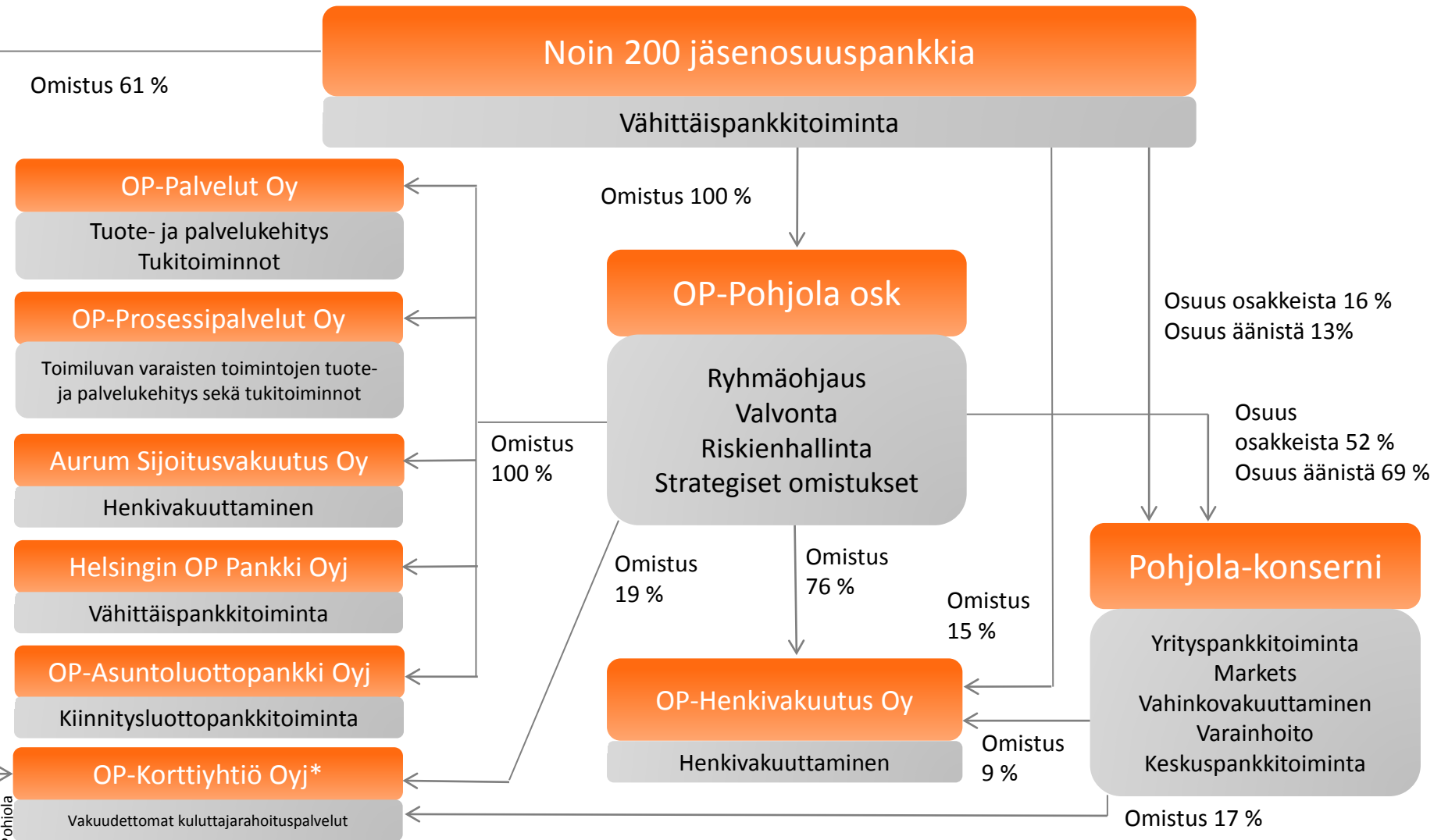
- OP-Pohjola-ryhmä
- Tulos
- Vuosineljännes
- Vakavaraisuus
- Tase
- Luotot ja asiakasvarat
- Asiakkaat ja jäsenet ym
- 5-vuotistarkastelu

OP-Pohjola-ryhmä

OP-Pohjola-ryhmä

OP-Pohjola-ryhmän luottolaitokset vastaavat toistensa veloista ja sitoumuksista. Fiva valvoo OP-Pohjola-ryhmää konsolidoidusti.

*) OP-Pohjola-ryhmän omistusosuus 100 %, josta OP-Pohjola-keskusyhteisökonsernin omistusosuus yhteensä 39 %

OP-Pohjola-ryhmän segmenttijako

Pankkitoiminta

- Osuuspankit, Helsingin OP Pankki Oyj, OP-Korttiyhtiö Oyj ja OP-Asuntoluottopankki Oyj.
- Pohjola-konsernin pankkitoimintasegmentti
- Osuuspankkien Keskinäinen Vakuutusyhtiö

Vahinkovakuutus

- Pohjola Vakuutus Oy, Vakuutusosakeyhtiö Eurooppalainen, A-Vakuutus Oy, Seesam Insurance AS, Omasairaala Oy ja Pohjola Terveys Oy

Varallisuudenhoito

- Pohjola-konsernin varainhoitosegmentti
- OP-Henkivakuutus Oy, OP-Rahastoyhtiö Oy ja Aurum Sijoitusvakuutus Oy.

Muu toiminta

- OP-Pohjola osk, OP-Palvelut Oy, OP-Prosessipalvelut Oy ja Pohjolan konsernitoiminnot.

OP-Pohjola-ryhmän avainlukuja

	1-3/2014	1-3/2013	Muutos, %	1-12/2013
Tulos ennen veroja, milj. e	257	234	10,0	701
Pankkitoiminta	160	98	63,5	404
Vahinkovakuutus	62	56	12,3	166
Varallisuudenhoito	67	57	18,2	113
Palautukset omistajajäsenille ja OP- bonusasiakkaille	49	48	2,8	193
	31.3.2014	31.3.2013	Muutos, %	31.12.2013
Ydinvakavaraisuus CET1, % / Core Tier 1**	15,5	14,6		17,3
Omien varojen suhde omien varojen vähimmäismäärään (rava)	2,00	1,85		1,90
Yli 90 päivää erääntyneet saamiset luotto- ja takauskannasta, %	0,41	0,51	-0,10 *	0,42
Pankki- ja vakuutustoiminnan yhteiset asiakkaat (1000)	1 535	1 442	6,5	1 518

* suhdeluvun muutos

** vertailutiedot esitetty ennen 1.1.2014 voimassa olleen sääntelyn mukaisina

Keskinäinen vastuu, talletussuoja ja sijoittajien turva

- Yhteenliittymälainsäädännön mukaisesti osuuspankkien yhteenliittymä muodostuu keskusyhteisöstä (OP-Pohjola osk), keskusyhteisön jäsenluottolaitoksista, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvista yrityksistä sekä sellaisista luottolaitoksista, rahoituslaitoksista ja palveluyrityksistä, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yhdessä omistavat yli puolet.
- Keskusyhteisön jäseniä olivat katsauskauden lopussa OP-Pohjola-ryhmän osuuspankit sekä Pohjola Pankki Oyj, Helsingin OP Pankki Oyj, OP-Asuntoluottopankki Oyj, OP-Korttiyhtiö Oyj ja OP-Prosessipalvelut Oy.
- Talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaan keskusyhteisö on oikeutettu ohjaamaan jäsenluottolaitoksia ja sillä on velvollisuus valvoa niiden toimintaa. Talletuspankkien yhteenliittymää valvotaan konsolidoidusti. Keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset ovat laissa säädetyllä tavalla keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista. Siten siis esimerkiksi OP-Pohjola-ryhmän vakuutusyhtiöt eivät kuulu keskinäisen vastuun piiriin.
- OP-Pohjola-ryhmään kuuluvia talletuspankkeja eli osuuspankkeja, Pohjola Pankki Oyj:tä sekä Helsingin OP Pankki Oyj:tä pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina. Myös sijoittajien korvausrahastoa koskevan lainsäädännön mukaan OP-Pohjola-ryhmää pidetään korvaussuojan osalta yhtenä kokonaisuutena.

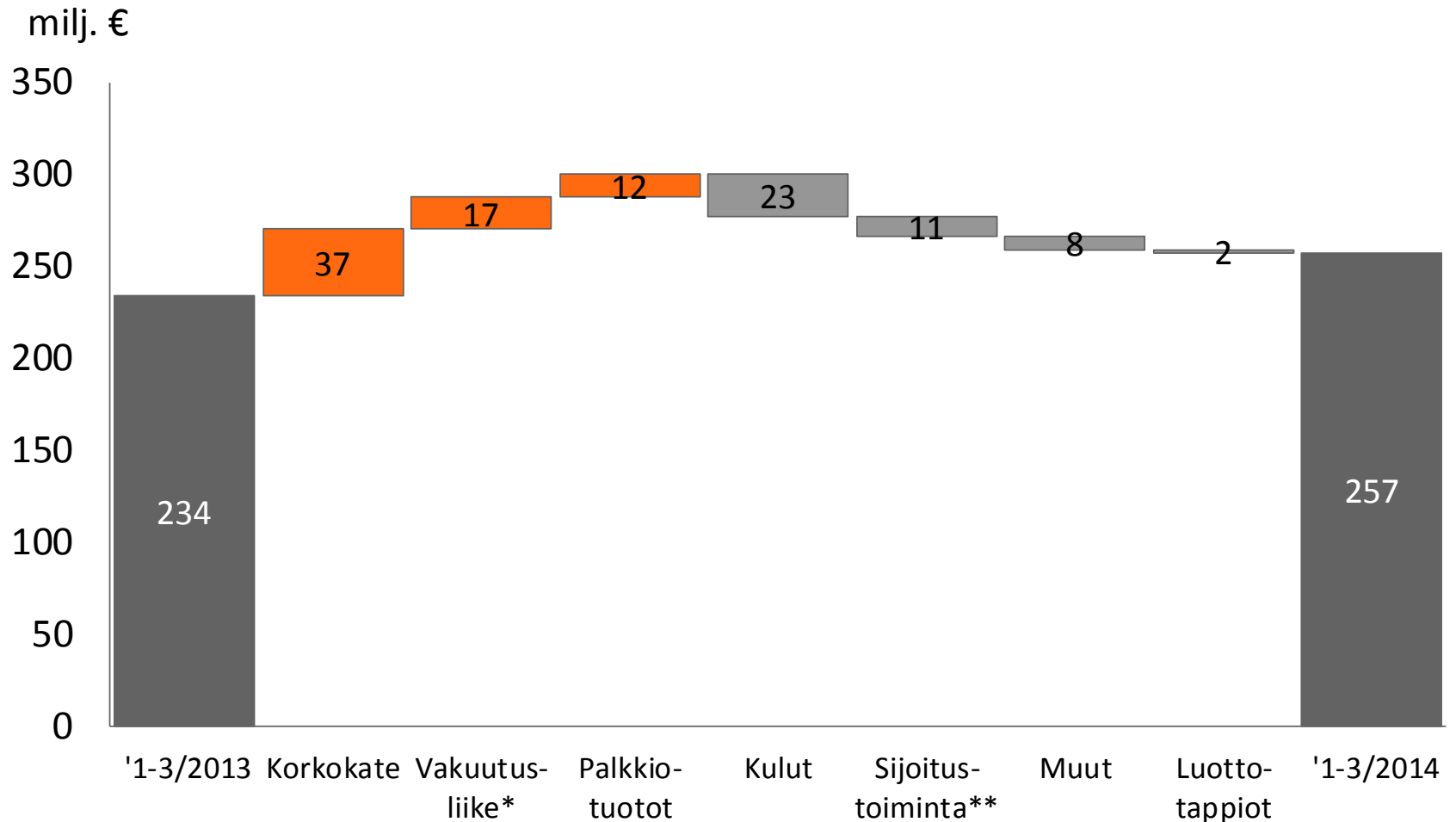

Tulos

OP-Pohjola-ryhmä

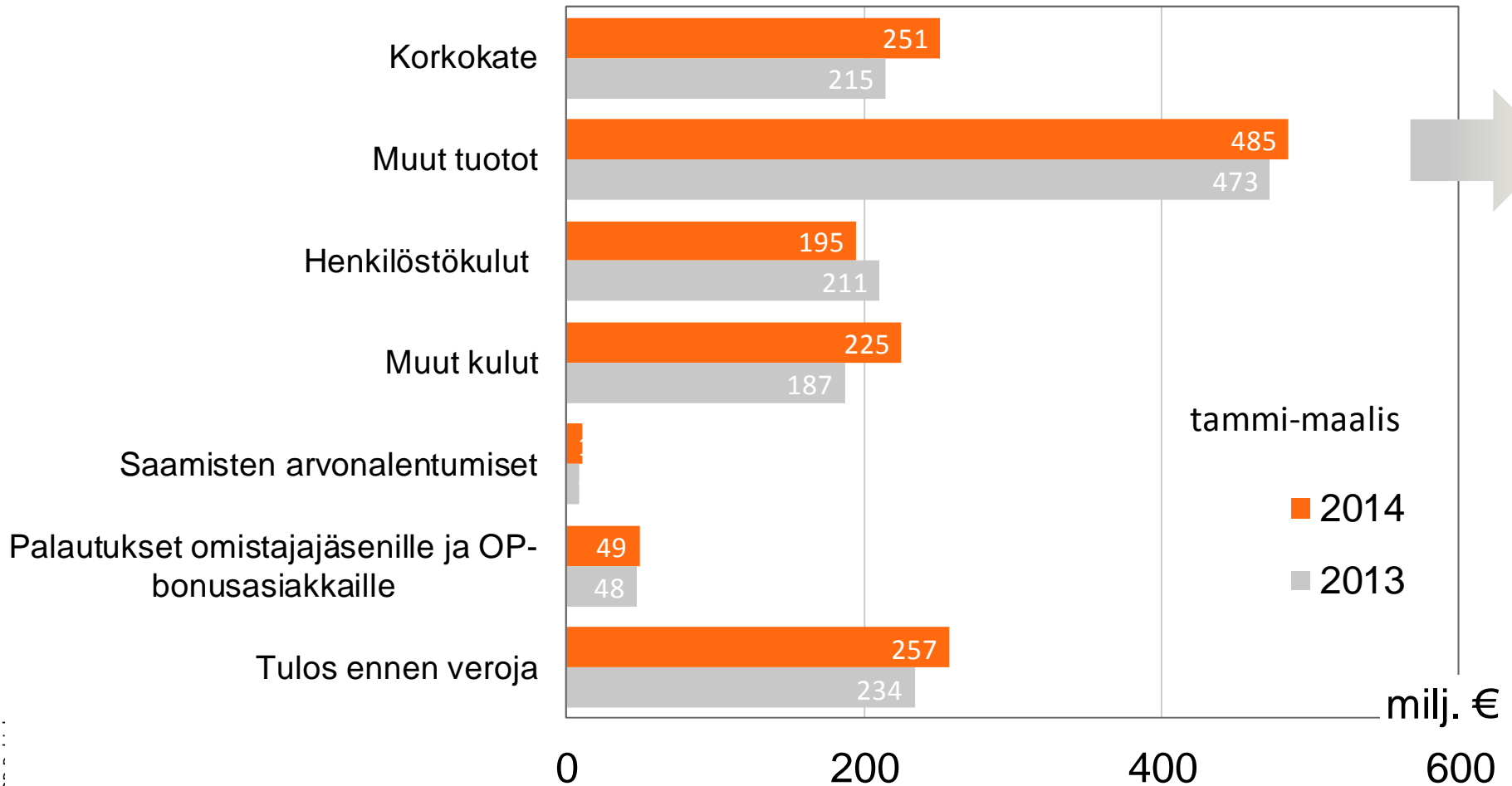
Tulos ennen veroja

*) Henki- ja vahinkovakuutus **) Sijoitustoiminta = Henkivak. sij.tuotot (pl. vastuvelkaa suojaavat johdannaiset) + Vahinkovak. sij.tuotot + Sij.toiminnan nettotuotot + Kaupankäynnin nettotuotot

OP-Pohjola-ryhmä

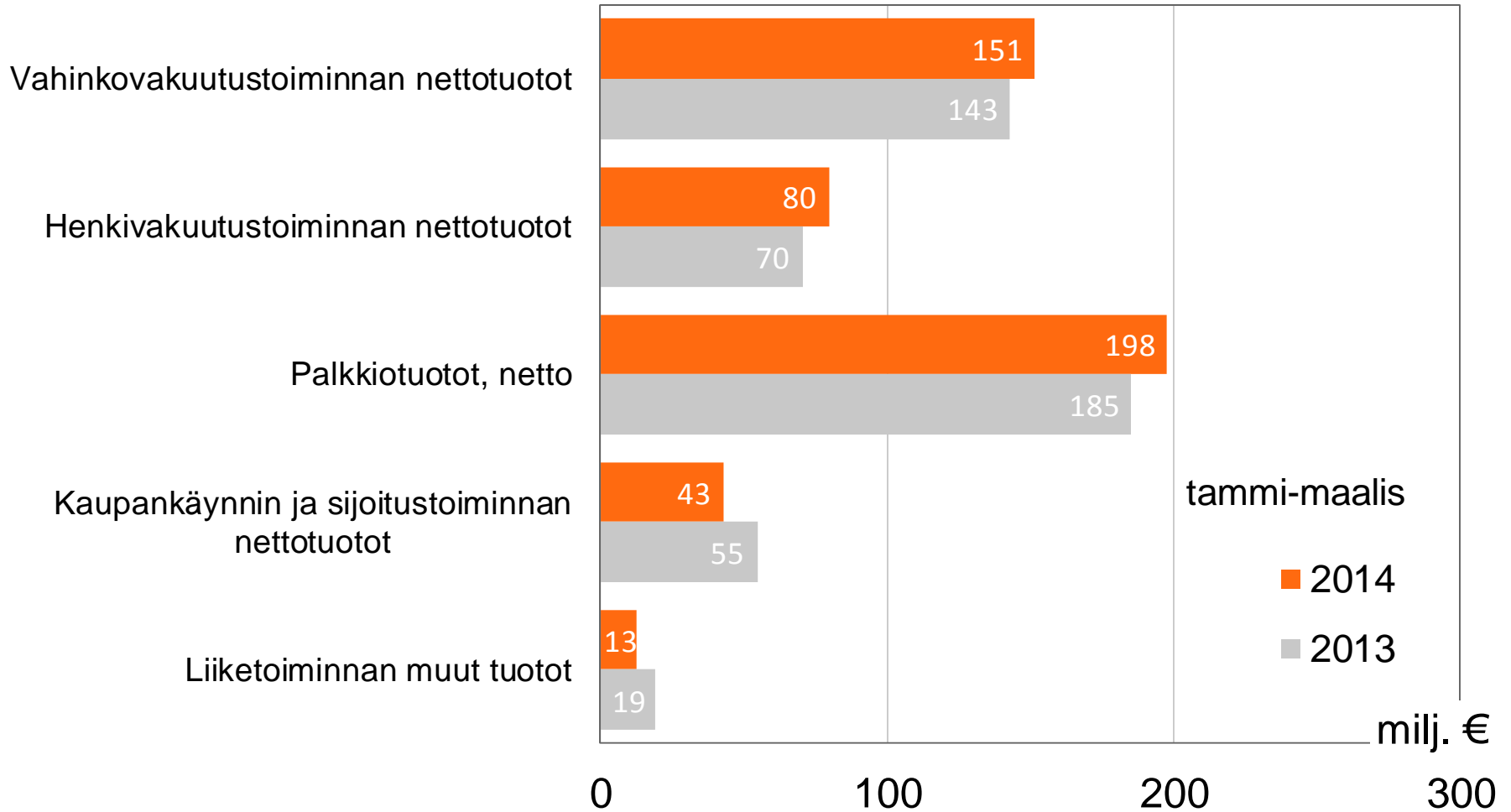
Tuloslaskelman pääerät

OP-Pohjola-ryhmä

Muut tuotot

OP-Pohjola-ryhmä

Tuloslaskelma

tammi-maalis milj. €	2014	2013	Muutos	
			milj. e	%
Korkotuotot	651	616	35	5,7
Korkokulut	399	401	-1	-0,3
Korkokate	251	215	37	17,1
Saamisten arvonalentumiset	10	9	2	18,3
Korkokate arvonalentumisten jälkeen	241	206	35	17,0
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	151	143	8	5,9
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	80	70	9	13,3
Palkkiotuotot, netto	198	185	12	6,7
Kaupankäynnin nettotuotot	27	29	-2	-6,7
Sijoitustoiminnan nettotuotot	16	26	-10	-37,5
Liiketoiminnan muut tuotot	13	19	-6	-33,3
Henkilöstökulut	195	211	-16	-7,5
Muut hallintokulut	112	85	28	32,6
Liiketoiminnan muut kulut	113	102	11	10,5
Palautukset omistajajäsenille ja OP- bonusasiakkaille	49	48	1	2,8
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	0	0	-21,8
Tulos ennen veroja	257	234	23	10,0

OP-Pohjola-ryhmä

Segmenttikohtainen tuloslaskelma

1-3/2014

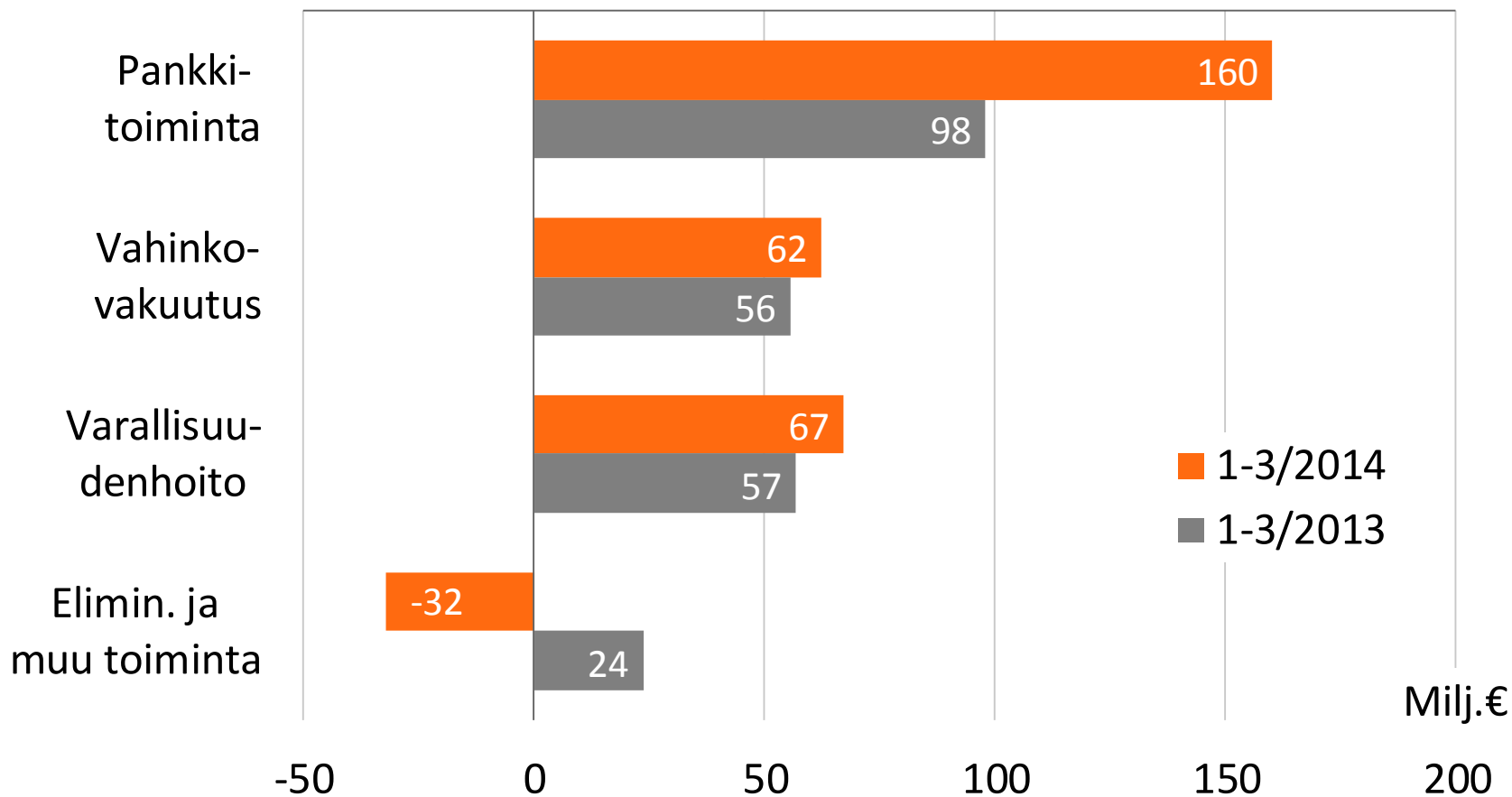
milj. €	Pankki- toiminta	Vahinko- vakuutus	Varallisuus- denhoito	Elimin. ja muu toiminta	Yhteensä
Korkokate	267	-6	0	-11	251
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	0	154	0	-2	151
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	0	0	49	31	80
Palkkiotuotot, netto	183	4	41	-30	198
Muut tuotot	39	3	3	11	56
Tuotot yhteensä	490	154	93	-1	737
Henkilöstökulut	121	27	6	40	195
Muut kulut	154	65	20	-13	225
Kulut yhteensä	275	92	26	27	420
Arvon alentumiset	10	0	0	0	10
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Palautukset omistajajäsenille	45	0	0	-4	40
Tulos ennen veroja	160	62	67	-32	257

Kulujen suhde tuottoihin, %

56

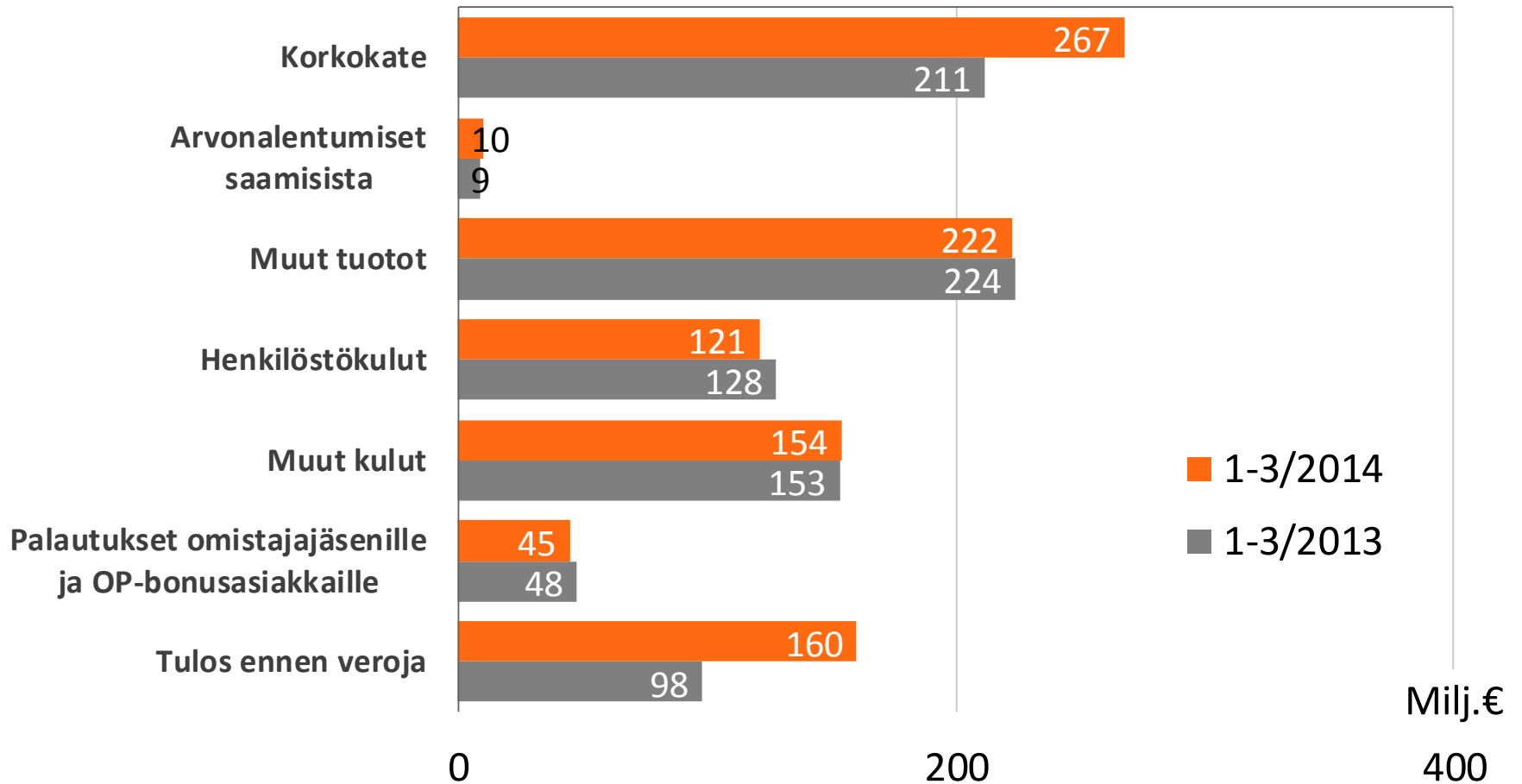
OP-Pohjola-ryhmä

Tulos ennen veroja liiketoimintasegmenteittäin

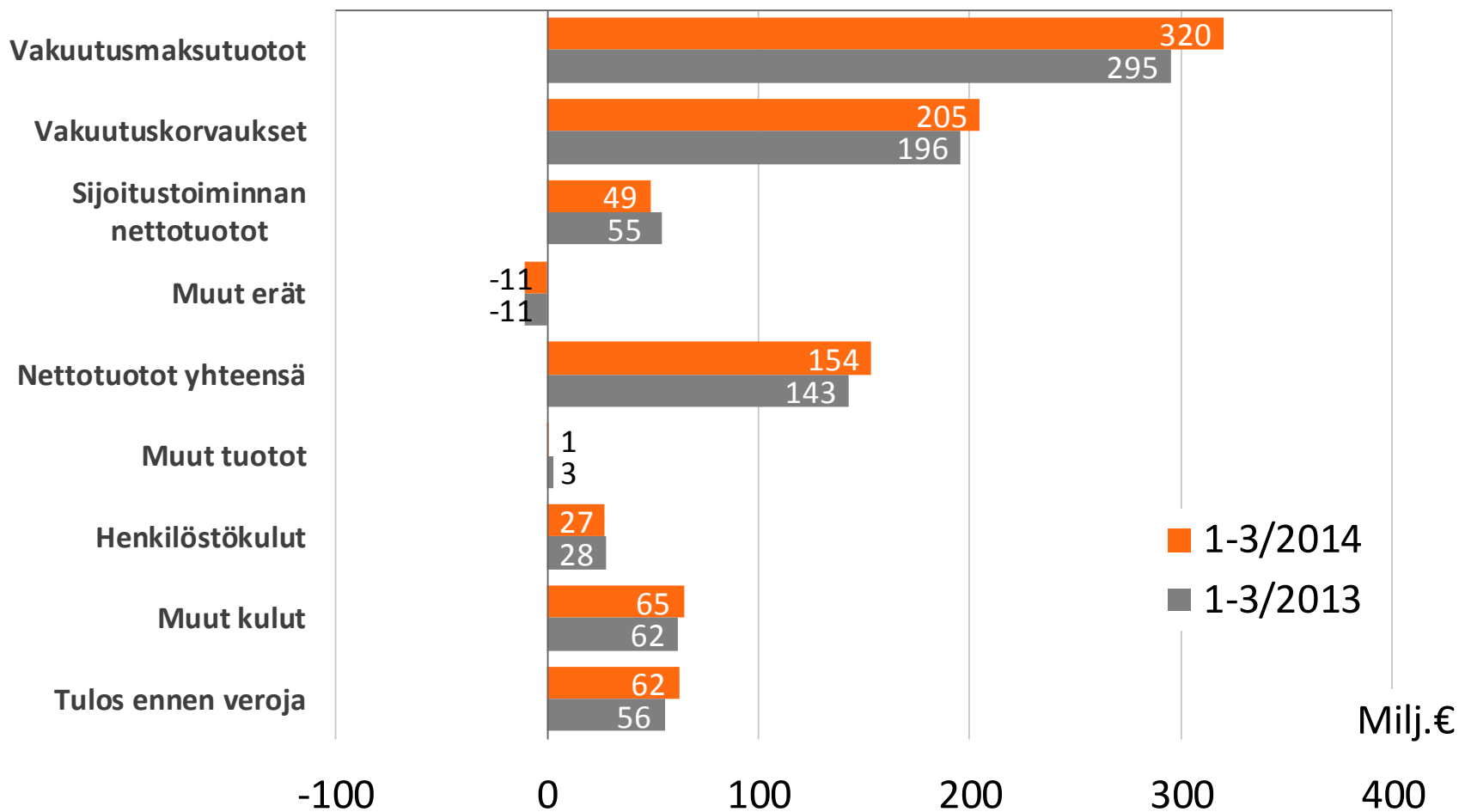
OP-Pohjola-ryhmä

Pankkitoiminta

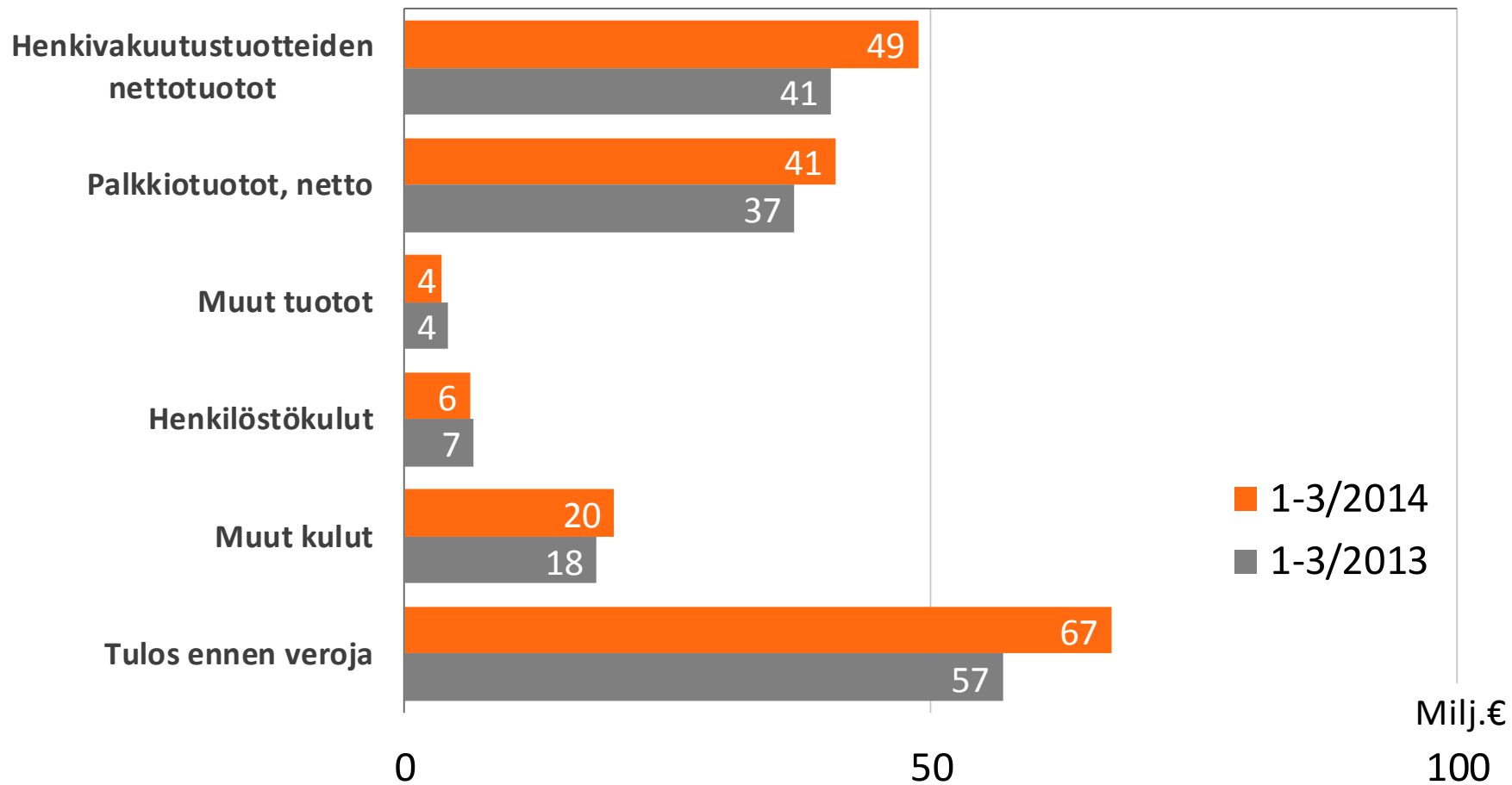
OP-Pohjola-ryhmä

Vahinkovakuutus

OP-Pohjola-ryhmä

Varallisuudenhoito

Milj.€
0 50 100

■ 1-3/2014
■ 1-3/2013

Vuosineljännes

OP-Pohjola-ryhmä

Tuloslaskelman pääerät vuosineljänneksittäin

milj. €	2013				2014			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Korkokate	215	221	232	247	251			
Muut tuotot	473	413	410	364	485			
Tuotot yhteensä	688	634	642	611	737			
Henkilöstökulut	211	203	176	202	195			
Muut kulut	187	199	184	236	225			
Kulut yhteensä	398	402	360	438	420			
Saamisten arvon alentumiset	9	23	17	34	10			
Palautukset omistajajäsenille ja OP-bonusasiakkaille	48	48	49	49	49			
Tulos ennen veroja	234	161	216	90	257			

OP-Pohjola-ryhmä

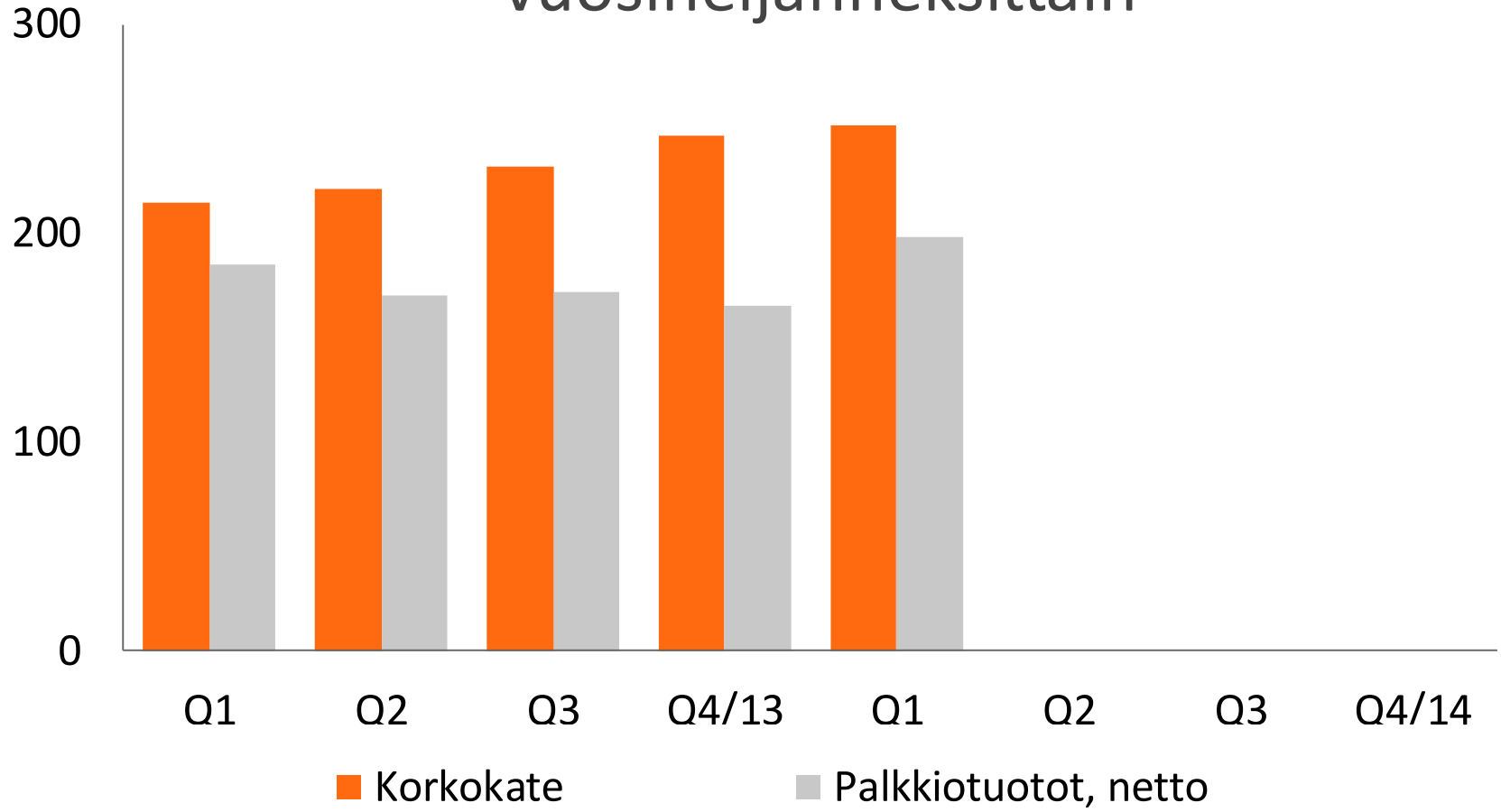
Muut tuotot vuosineljänneksittäin

milj. €	2013				2014			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	143	137	147	96	151			
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	70	36	37	31	80			
Palkkiotuotot, netto	185	171	172	166	198			
Kaupankäynnin ja sijoitustoiminnan nettotuotot	55	46	35	46	43			
Muut tuotot	20	23	18	25	13			
Yhteensä	473	413	410	364	485			

OP-Pohjola-ryhmä

Korkokate ja palkkiotuotot, netto vuosineljänneksittäin

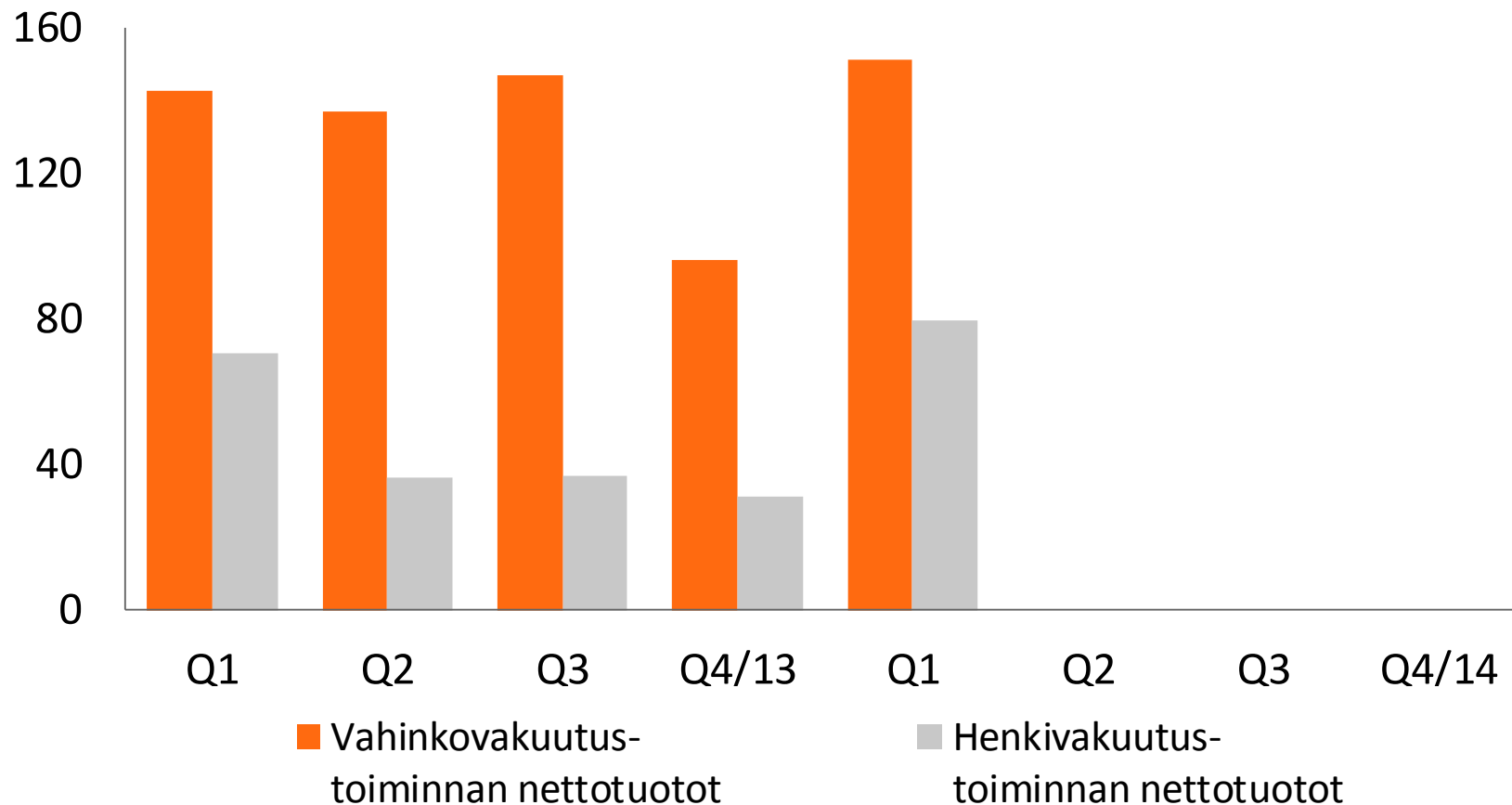
milj. €

OP-Pohjola-ryhmä

Vahinko- ja henkivakuutustoiminnan nettotuotot vuosineljänneksittäin

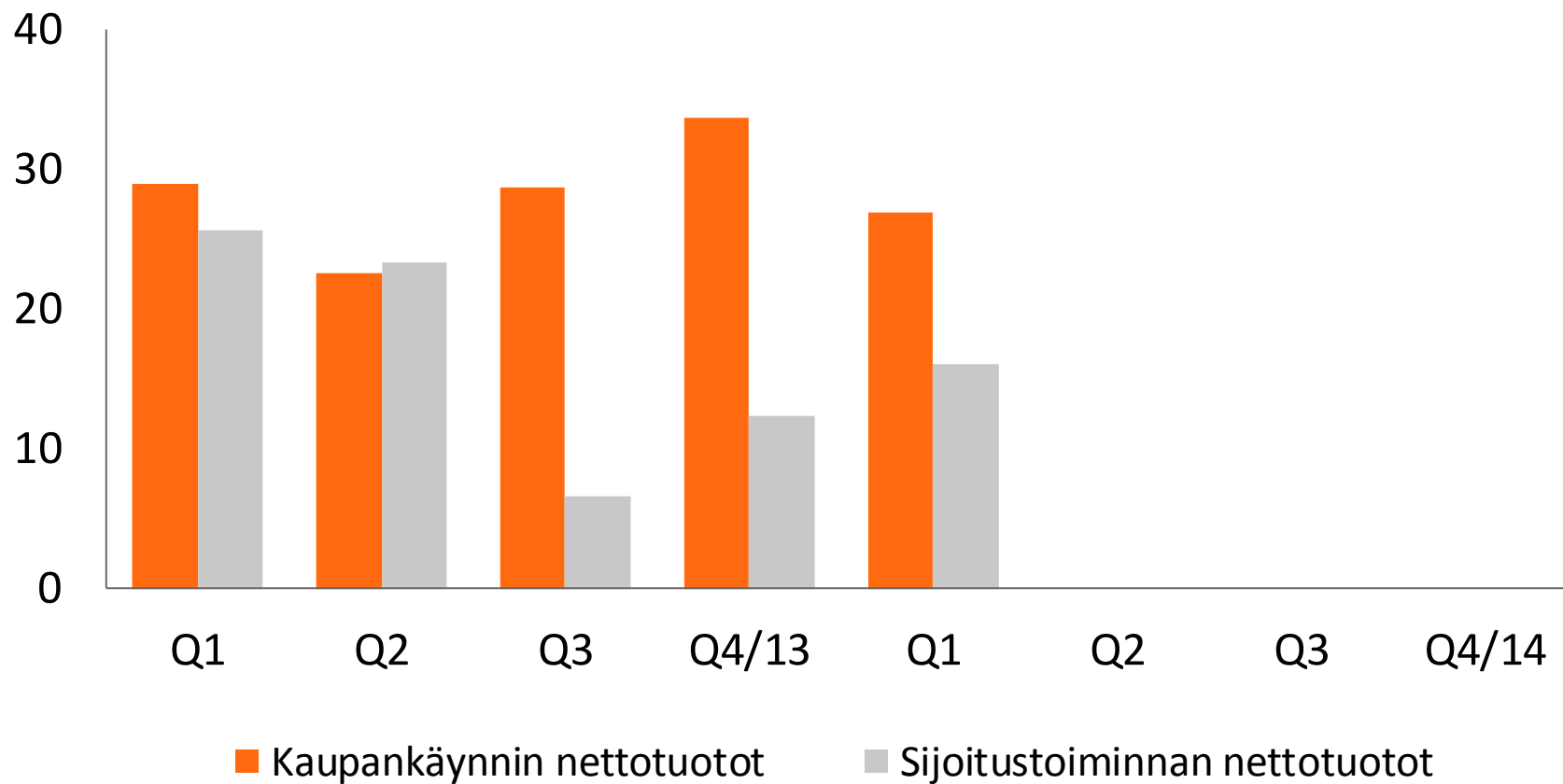
milj. €

OP-Pohjola-ryhmä

Kaupankäynnin ja sijoitustoiminnan nettotuotot vuosineljänneksittäin

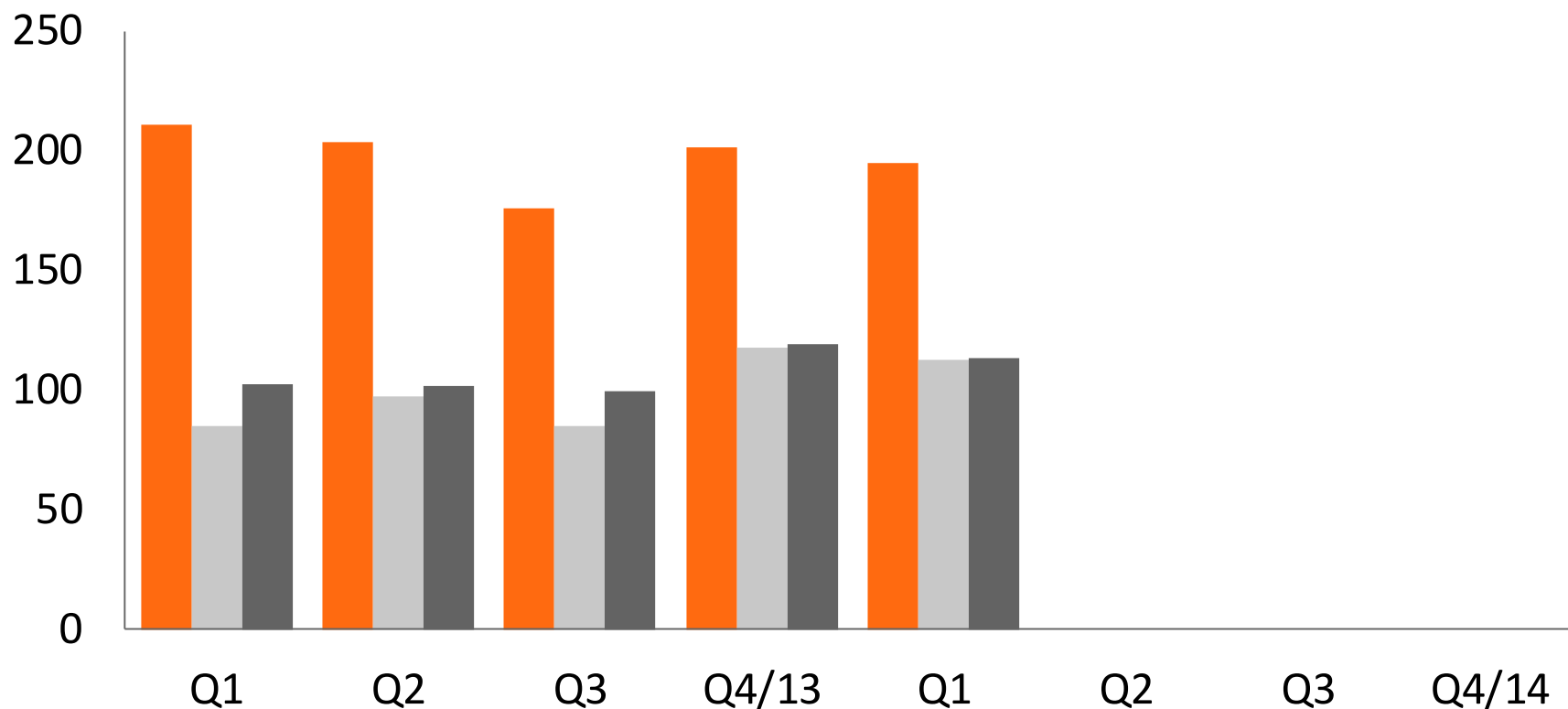
milj. €

OP-Pohjola-ryhmä

Kulut vuosineljänneksittäin

milj. €

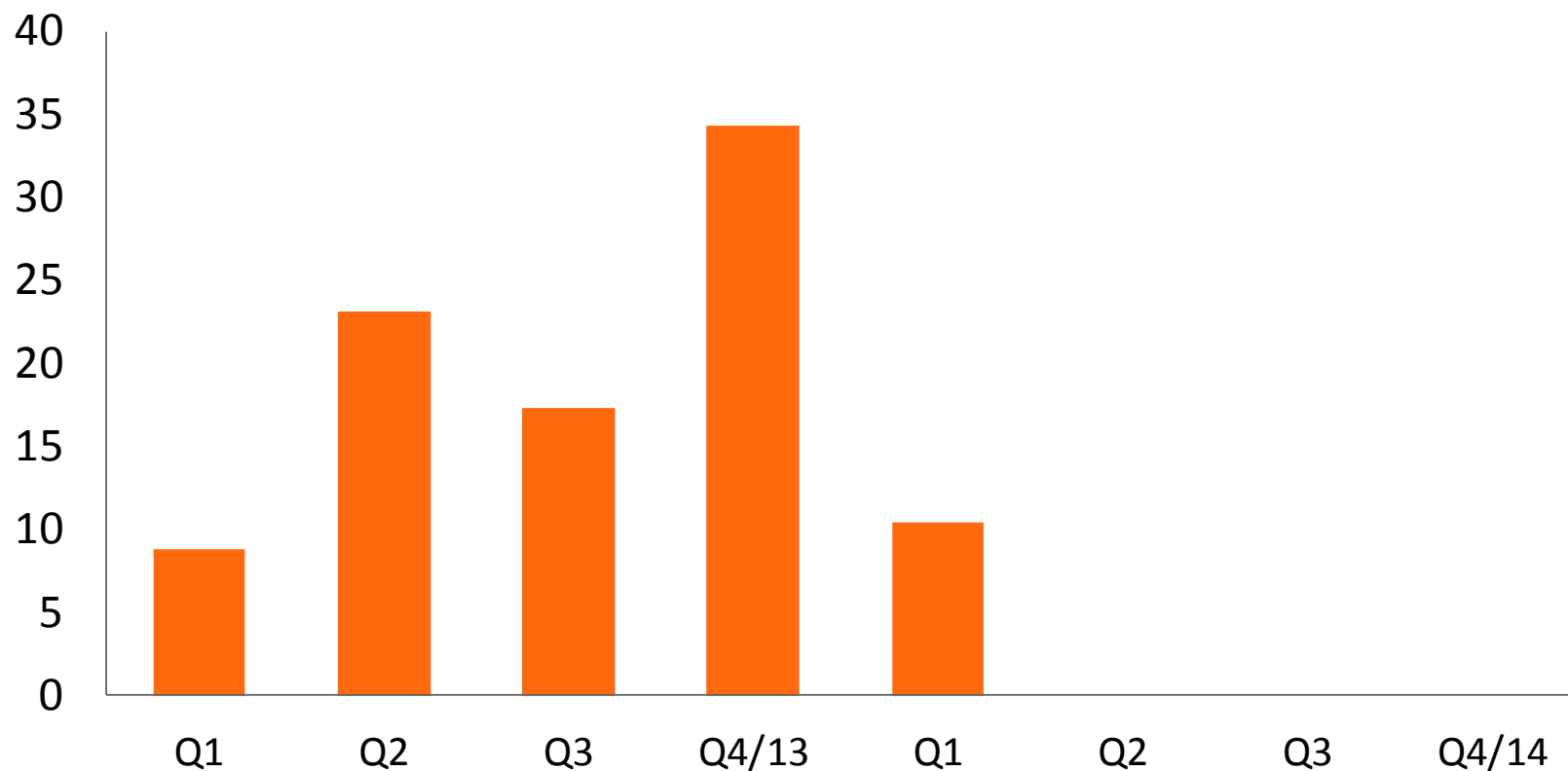
■ Henkilöstökulut ■ Muut hallintokulut ■ Liiketoiminnan muut kulut

OP-Pohjola-ryhmä

Saamisten arvonalentumiset vuosineljänneksittäin

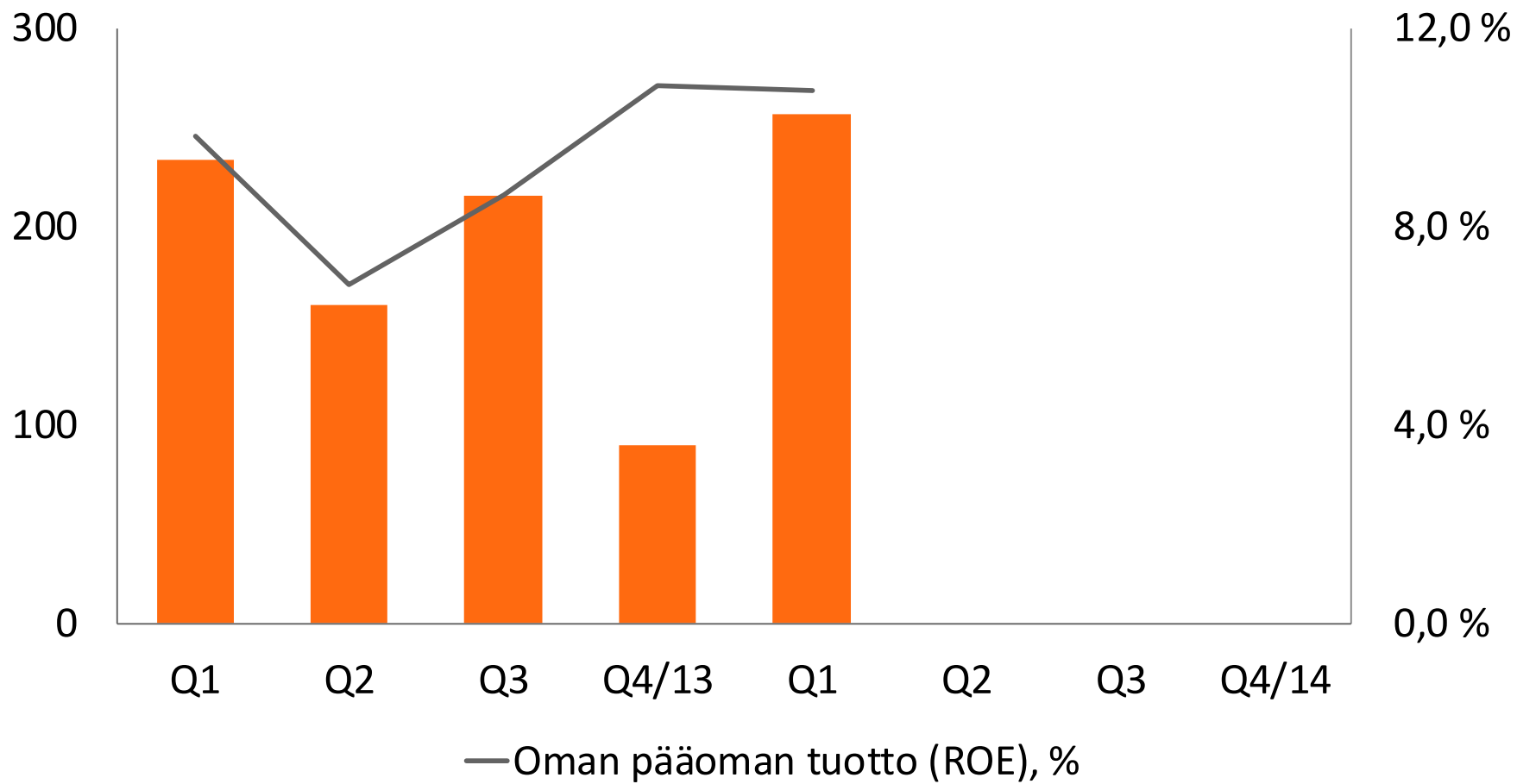
milj. €

OP-Pohjola-ryhmä

Tulos ennen veroja vuosineljänneksittäin

milj. €

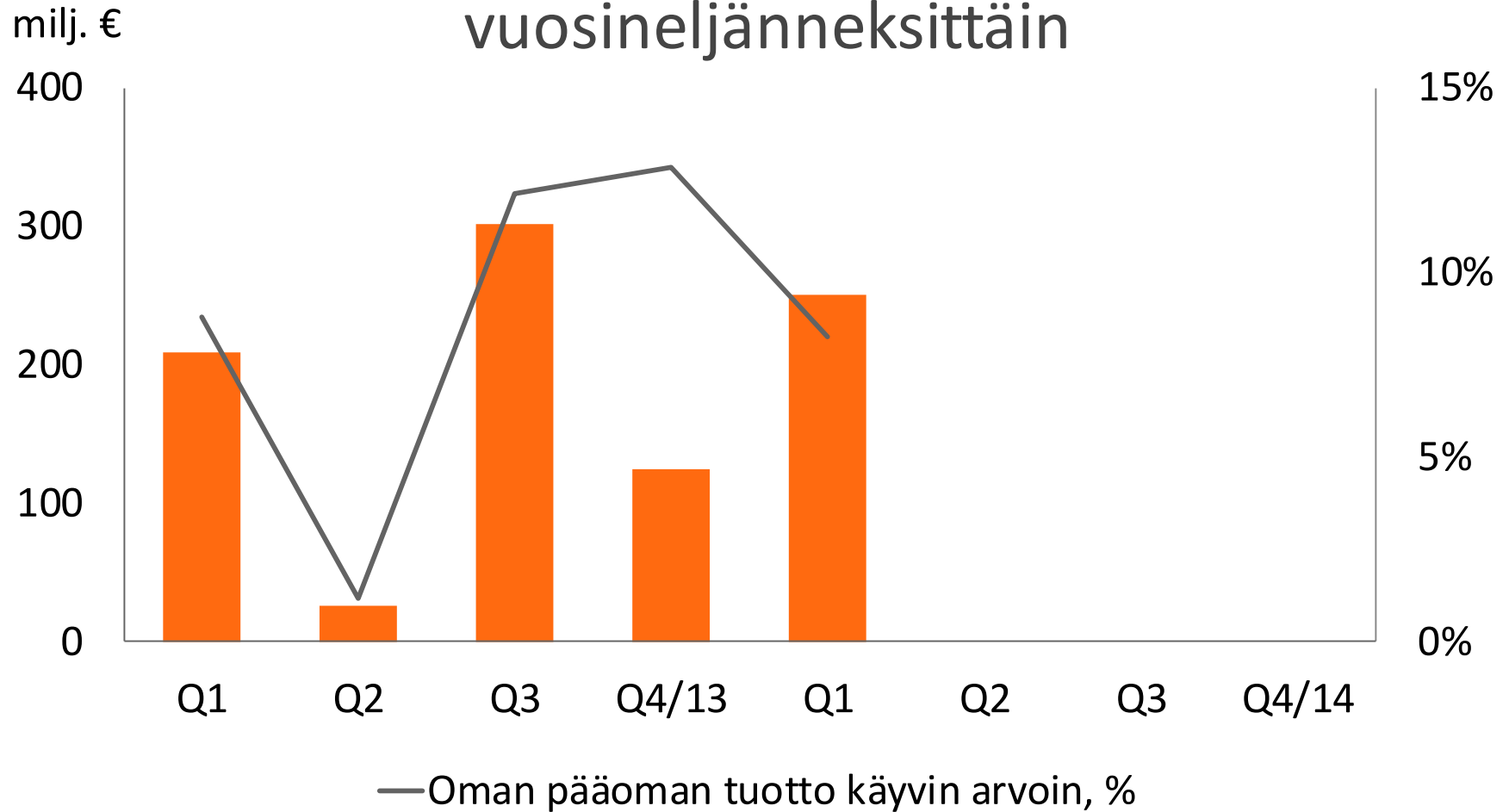

— Oman pääoman tuotto (ROE), %

OP-Pohjola-ryhmä

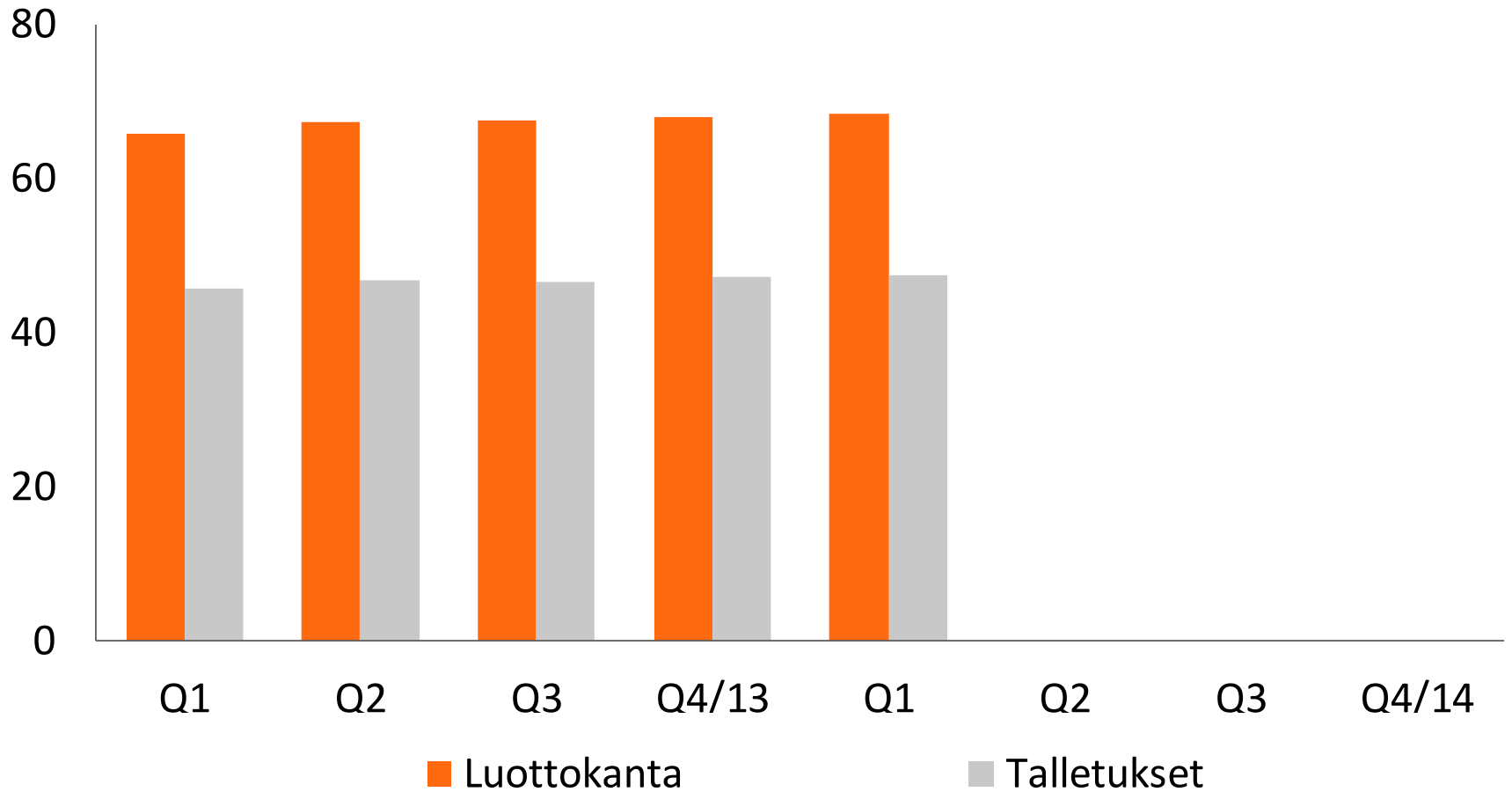
Tulos ennen veroja käyvin arvoin vuosineljänneksittäin

OP-Pohjola-ryhmä

Luotot ja talletukset vuosineljänneksittäin

mrd. €

■ Luottokanta

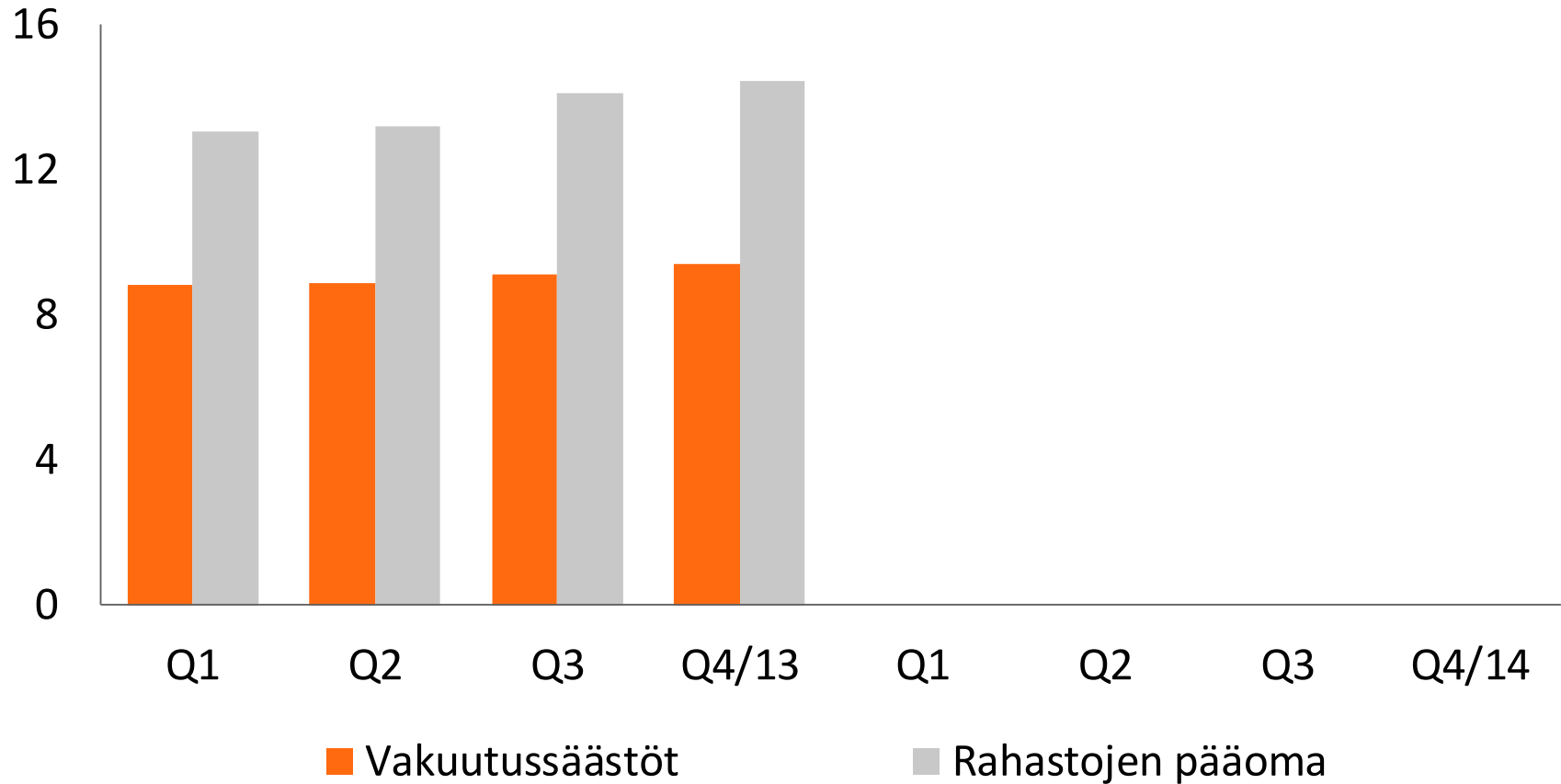
■ Talletukset

OP-Pohjola-ryhmä

Henkivakuutustoiminnan vakuutussäästöt ja sijoitusrahastojen pääoma

mrd. €

OP-Pohjola-ryhmä

Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutuotot vuosineljänneksittäin (IFRS)

Milj. €

400

300

200

100

0

Q1

Q2

Q3

Q4

Q1

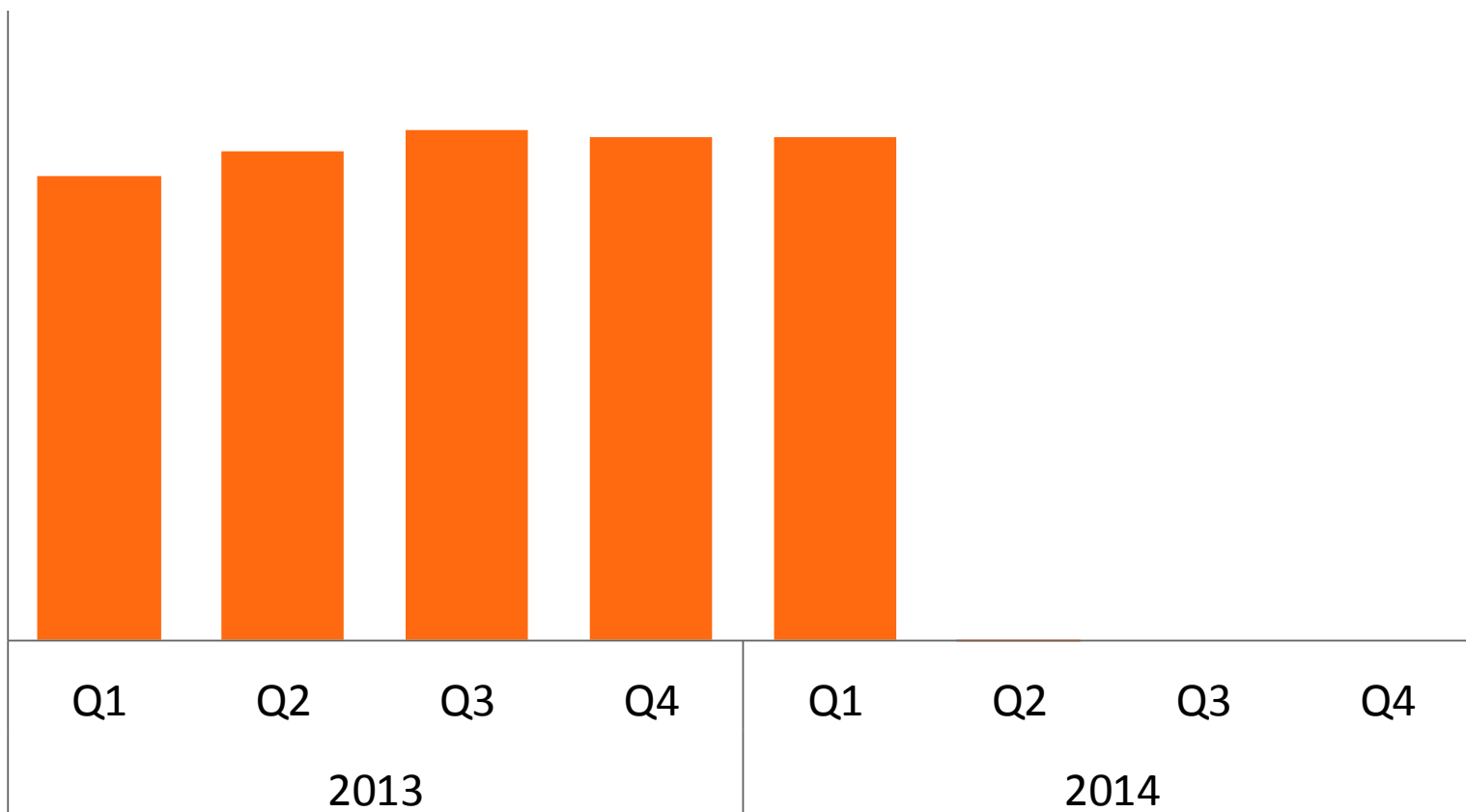
Q2

Q3

Q4

2013

2014

Vakavaraisuus

Kaksi eri vakavaraisuussuhdelukua

Luottolaitosvakavaraisuus =
osuuspankkien yhteenliittymän
vakavaraisuus

- Ryhmän toiminta perustuu lakiin talletuspankkien yhteenliittymistä.
- Laki talletuspankkien yhteenliittymästä asettaa osuuspankkien yhteenliittymälle omien varojen vähimmäismäärän, joka lasketaan CRR:n vakavaraisuutta koskevien säännösten mukaan.
- Laki talletuspankkien yhteenliittymistä asettaa osuuspankkien yhteenliittymälle omien varojen vähimmäismäärän, joka lasketaan luottolaitostoiminnasta annetun lain vakavaraisuutta koskevien säännösten mukaan.
- Osuuspankkien yhteenliittymä muodostuu yhteenliittymän keskusyhteisöstä (OP-Pohjola osk), keskusyhteisön jäsenluottolaitoksista ja niiden konsolidointiryhmiin kuuluvista yrityksistä. OP-Pohjola-ryhmän vakuutusyhtiöihin tehdyillä sijoituksilla on merkittävä vaikutus luottolaitosten vakavaraisuussäännösten mukaisesti laskettuun vakavaraisuuteen, vaikka vakuutusyhtiöt eivät kuuluakaan osuuspankkien yhteenliittymään.

Rava-vakavaraisuus =
OP-Pohjola-ryhmän vakavaraisuus

- OP-Pohjola-ryhmä muodostaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymän (rava) valvonnasta annetun lain tarkoittaman rahoitus- ja vakuutusryhmittymän. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymille on säädetty oma vakavaraisuusvaatimus.
- OP-Pohjola-ryhmän rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus lasketaan konsolidointimenetelmän mukaisesti.
 - Siinä ryhmittymän taseen mukaisiin omiin pääomiin lisätään sellaisia pankki- tai vakuutusalan säännösten mukaisia omiin varoihin luettavia eriä, jotka eivät sisälly omiin pääomiin.
 - Omiin varoihin ei voida sisällyttää eriä, jotka eivät ole käytettävissä muiden ryhmittymään kuuluvien yritysten tappioiden kattamiseksi.
- Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä muodostuu luottolaitosten konsolidoidusta omien varojen vaateesta ja vakuutusyhtiöiden yhteenlasketuista toimintapääomien vähimmäisvaatimuksista.

Kummankin vakavaraisuussäännösten mukaan tarkasteltuna
OP-Pohjola-ryhmän riskinkantokyky on vahva.

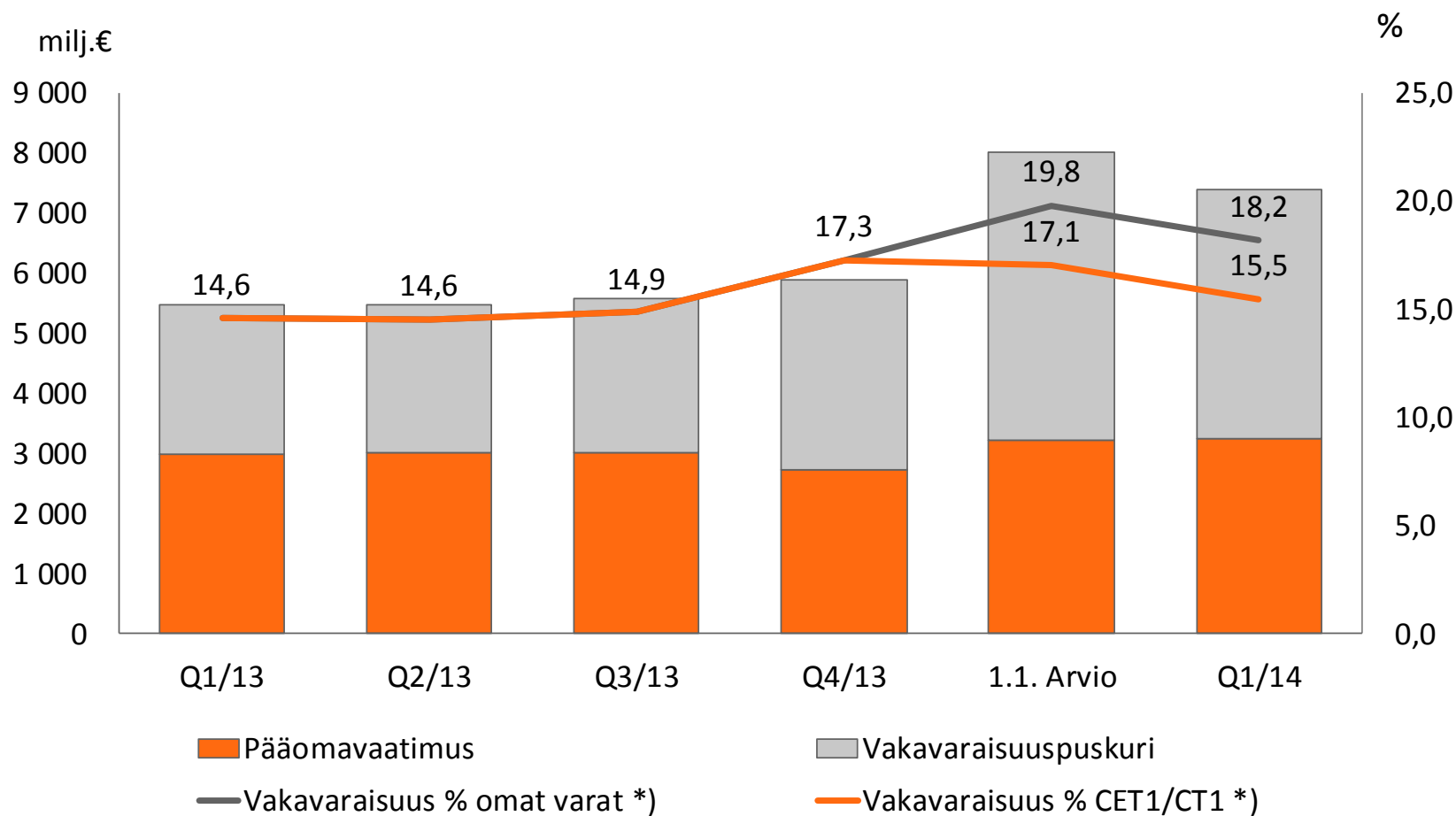
OP-yhteenliittymän vakavaraisuuden luottoriski lasketaan sisäisten luokitusten menetelmällä

- Sisäisten luokitusten menetelmää (IRBA) sovelletaan vastuuryhmissä
 - Vähittäisvastuut
 - Yritysvastuut (FIRB, perusmenetelmä)
 - Luottolaitosvastuut (FIRB, perusmenetelmä)
- Standardimenetelmää (SA) sovelletaan valtiovastuisiin
- Oman pääoman ehtoisiin sijoituksiin sovelletaan yksinkertaista- ja PD/LGD-menetelmää

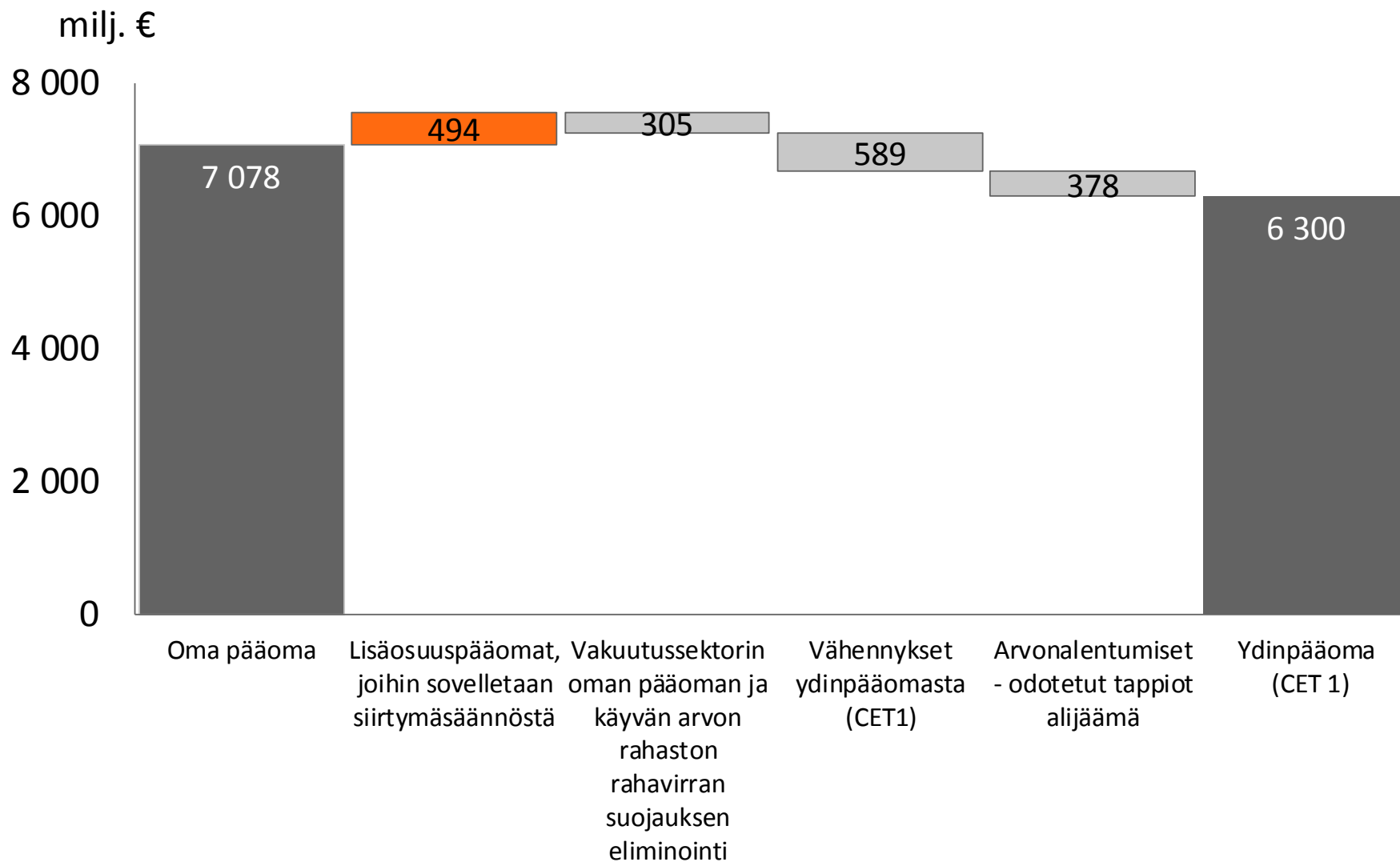
Osuuspankkien yhteenliittymä

Omat varat ja vakavaraisuus

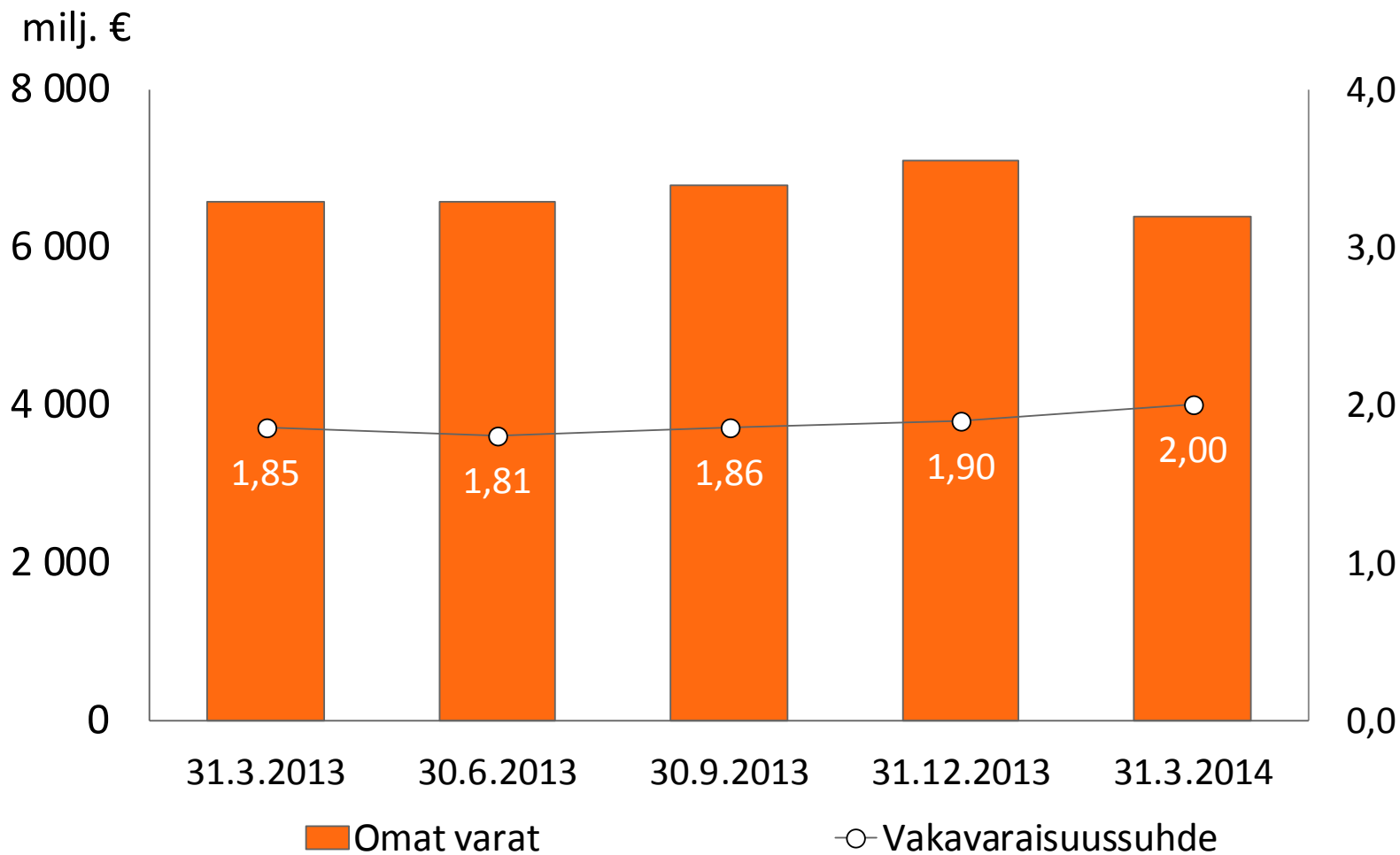
*) Q4/13 asti CRD3 mukaan ennen IRBA siirtymäsääntöksiä (Basel I lattia)

Ydinpääoman (CET1) muodostuminen 31.3.2014

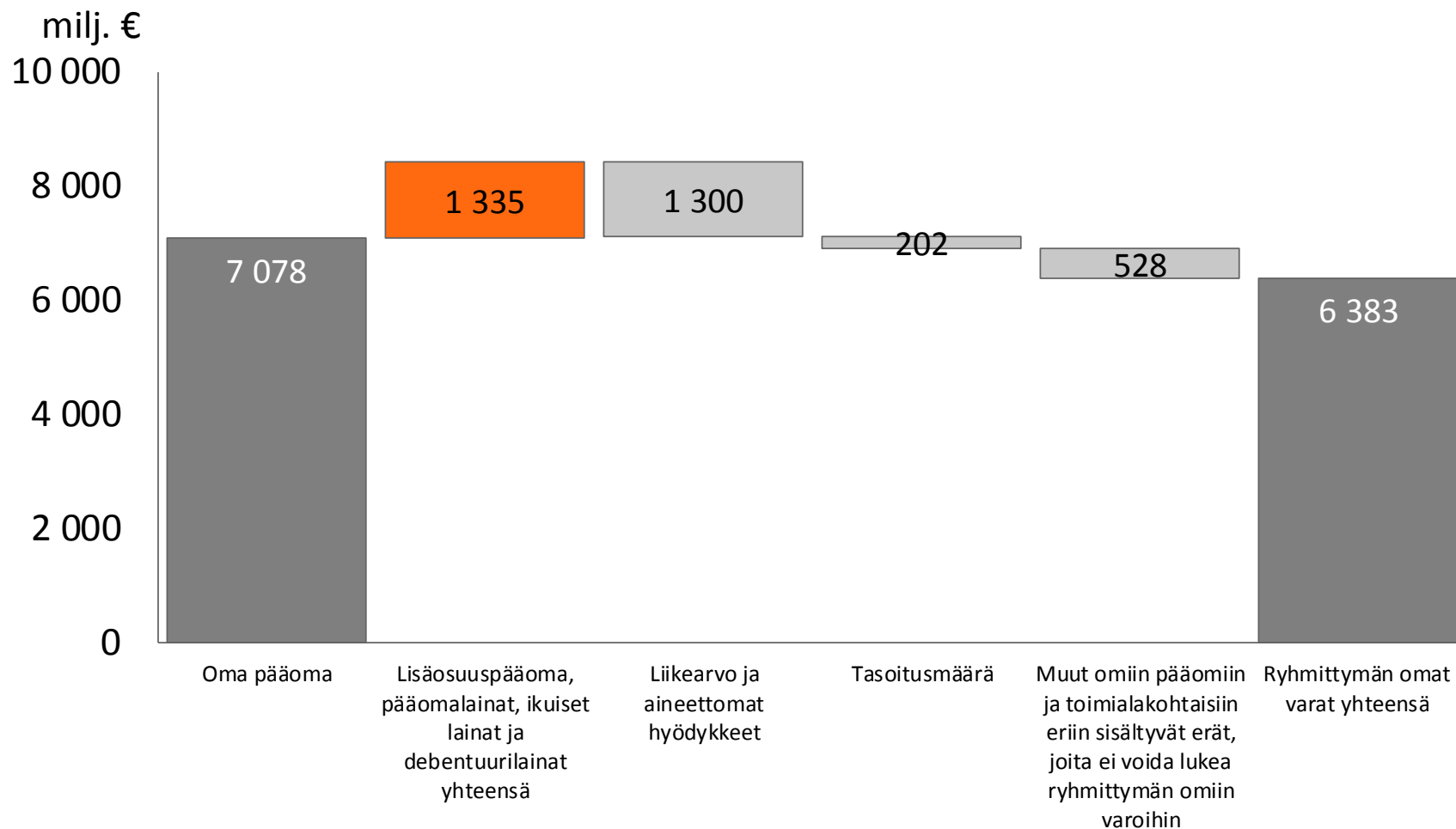

OP-Pohjola-ryhmä

Rava-lain mukainen vakavaraisuus

Rava-lain mukaisten omien varojen muodostuminen 31.3.2014

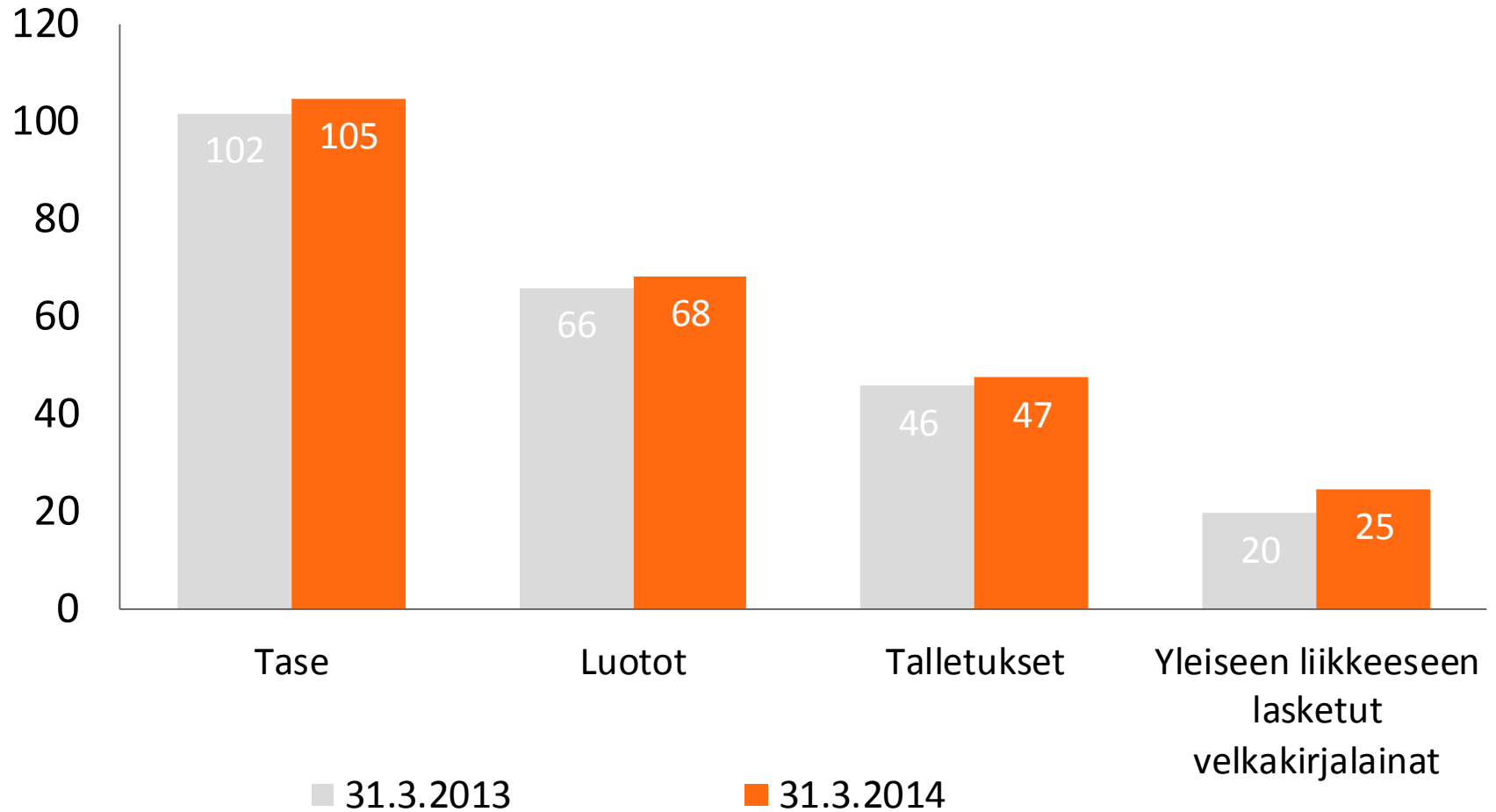

Tase

OP-Pohjola-ryhmä

Keskeisiä tase-eriä

mrd. €

OP-Pohjola-ryhmä

Tase

milj. €	31.3.2014	31.3.2013	Muutos	
			milj. e	%
Saamiset luottolaitoksilta	4 807	1 028	3 779	
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	508	429	79	18,5
Saamiset asiakkailta	68 392	65 979	2 413	3,7
Vahinkovakuutustoiminnan varat	3 771	3 706	65	1,8
Henkivakuutustoiminnan varat	10 114	9 499	615	6,5
Sijoitusomaisuus	8 480	6 724	1 756	26,1
Muut erät	8 512	14 393	-5 881	-40,9
Varat yhteensä	104 584	101 757	2 827	2,8
Velat luottolaitoksille	1 250	2 130	-880	-41,3
Velat asiakkaille	49 581	50 611	-1 030	-2,0
Vahinkovakuutustoiminnan velat	3 104	3 056	49	1,6
Henkivakuutustoiminnan velat	10 117	9 352	765	8,2
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	24 595	19 737	4 858	24,6
Muu vieras pääoma	8 860	9 663	-803	-8,3
Oma pääoma	7 078	7 209	-131	-1,8
Velat ja oma pääoma yhteensä	104 584	101 757	2 827	2,8

OP-Pohjola-ryhmä

Oma pääoma ja osuuspääoma

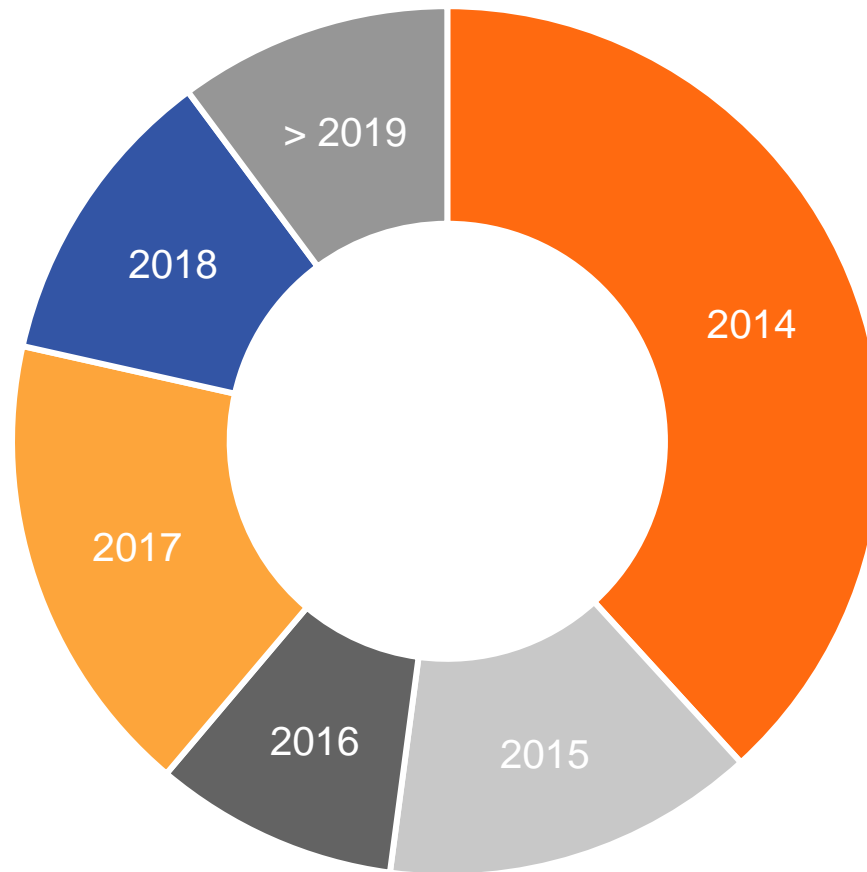
milj. €	31.3.2014	31.3.2013	muutos	
			milj. €	%
OP-Pohjola-ryhmän omistajien osuus				
Osakepääoma	138	199	-61	-30,7
Osuuspääoma	171	137	34	24,5
Käyvän arvon rahasto	323	320	2	0,7
Muut rahastot	2 600	2 704	-104	-3,8
Kertyneet voittovarot	3 747	3 773	-26	-0,7
Vähemmistön osuus	99	76	24	
Oma pääoma yhteensä	7 078	7 209	-131	-1,8
Osuuspääoma, joka ei sisälly omaan pääomaan	588	666	-78	-11,7

OP-Pohjola-ryhmä

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjalainat

Erääntymisen 31.3.2014

yhteensä 24,6 mrd. €

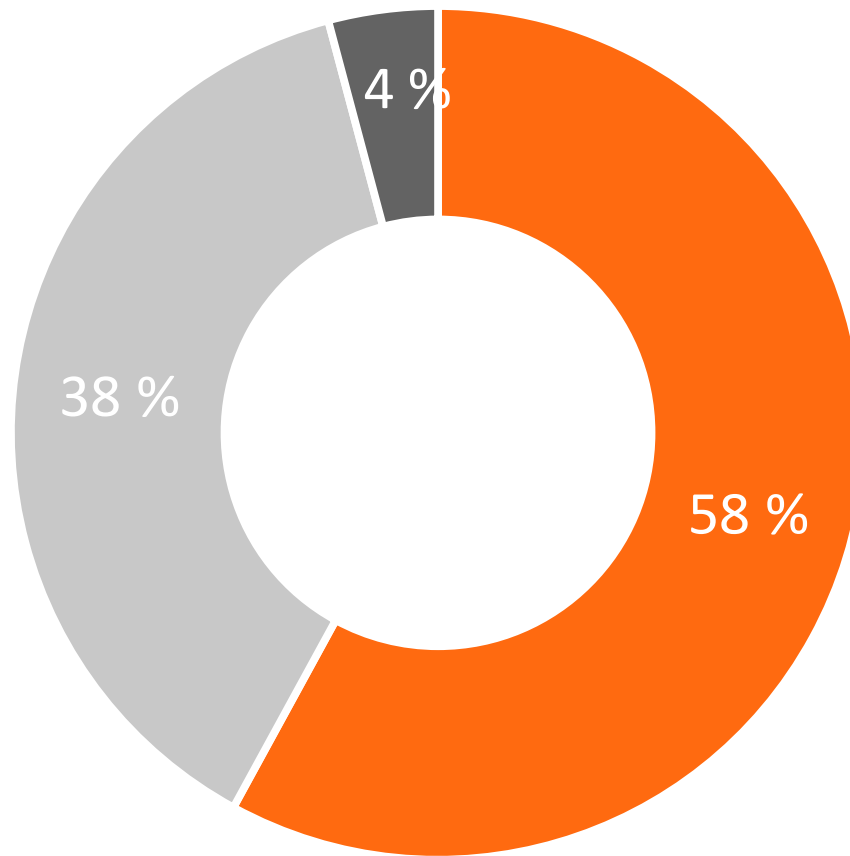

Luotot ja asiakasvarat

OP-Pohjola-ryhmä

Talletukset

31.3.2014

- Kotitaloudet
 - Yritykset ja yhteisöt *)
 - Maa- ja metsätalouden harjoittajat
- *) ml. yrittäjät**

OP-Pohjola-ryhmä

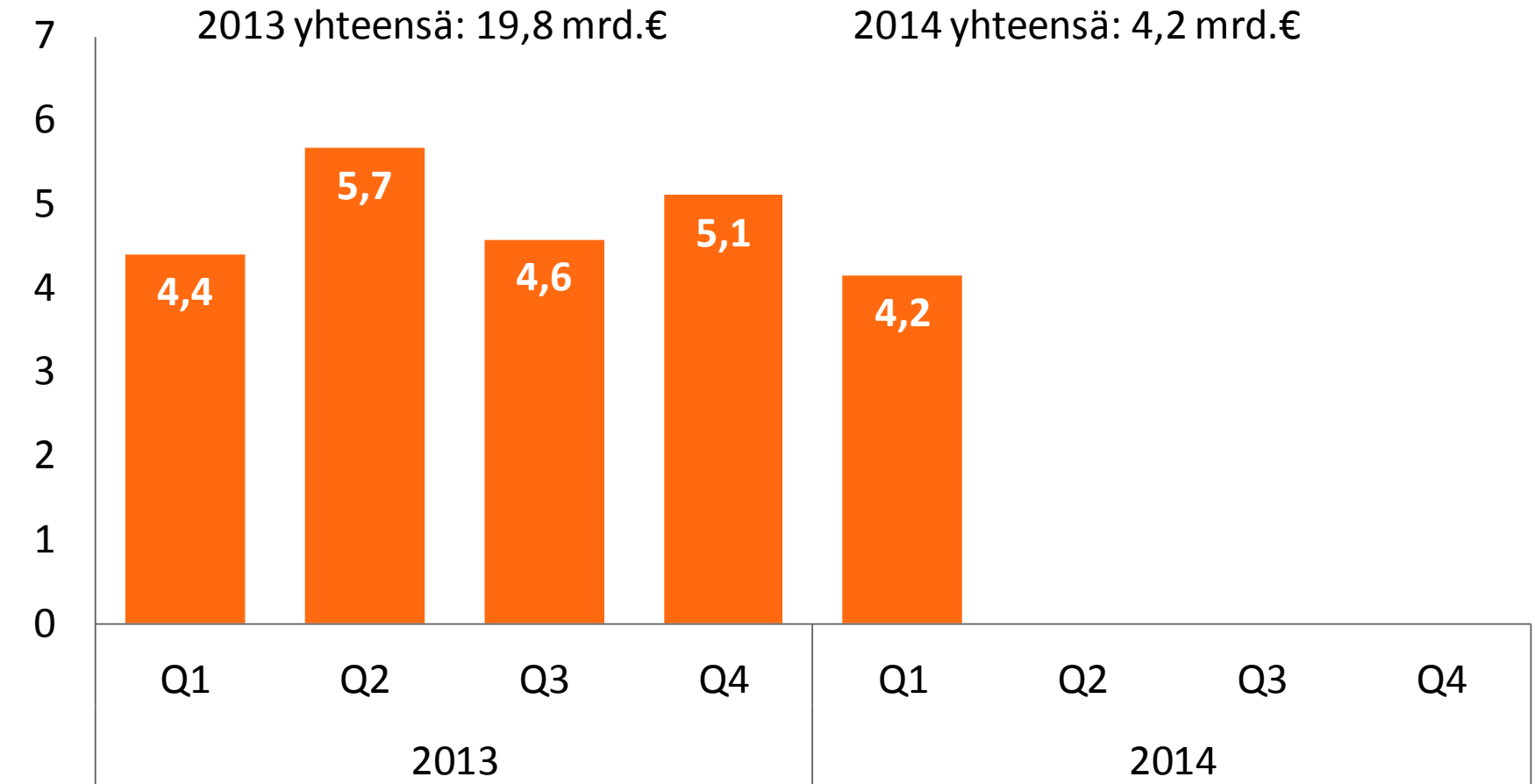
Luotto- ja takauskanta sektoreittain

Milj. €	31.3.2014	31.3.2013	milj. €	Muutos, %
Koti- ja ulkomaiset yritykset ja asuntoyhteisöt	24 787	24 411	376	1,5
Asuntojen vuokraus ja hallinta ml. asuntoyhteisöt	5 804	5 010	794	15,8
Muiden kiinteistöjen hallinta	3 173	3 091	82	2,6
Kauppa	2 740	2 788	-48	-1,7
Palvelut	1 844	1 751	93	5,3
Rakentaminen	1 578	1 706	-127	-7,5
Kuljetus ja varastointi	1 466	1 544	-78	-5,0
Kone ja laitteollisuus (ml.huolto)	1 445	1 240	204	16,5
Energia	1 302	812	490	60,3
Maatalous, metsätalous, kalatalous	813	840	-27	-3,2
Metsäteollisuus	660	682	-22	-3,2
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	651	1 092	-441	-40,4
Omien kiinteistöjen kauppa	620	1 024	-404	-39,4
Metalliteollisuus	553	617	-64	-10,4
Elintarviketeollisuus	534	597	-64	-10,7
Kemian teollisuus	370	341	29	8,5
Muu teollisuus	212	385	-173	-45,0
Muut yritykset	1 022	890	132	14,9
Julkisyhteisöt ja voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1 241	1 247	-6	-0,5
Kotitaloudet	44 536	43 072	1 464	3,4
Oikaisuerät ja muut sektorit	698	-113	810	
Yhteensä	71 262	68 618	2 644	3,9

OP-Pohjola-ryhmä

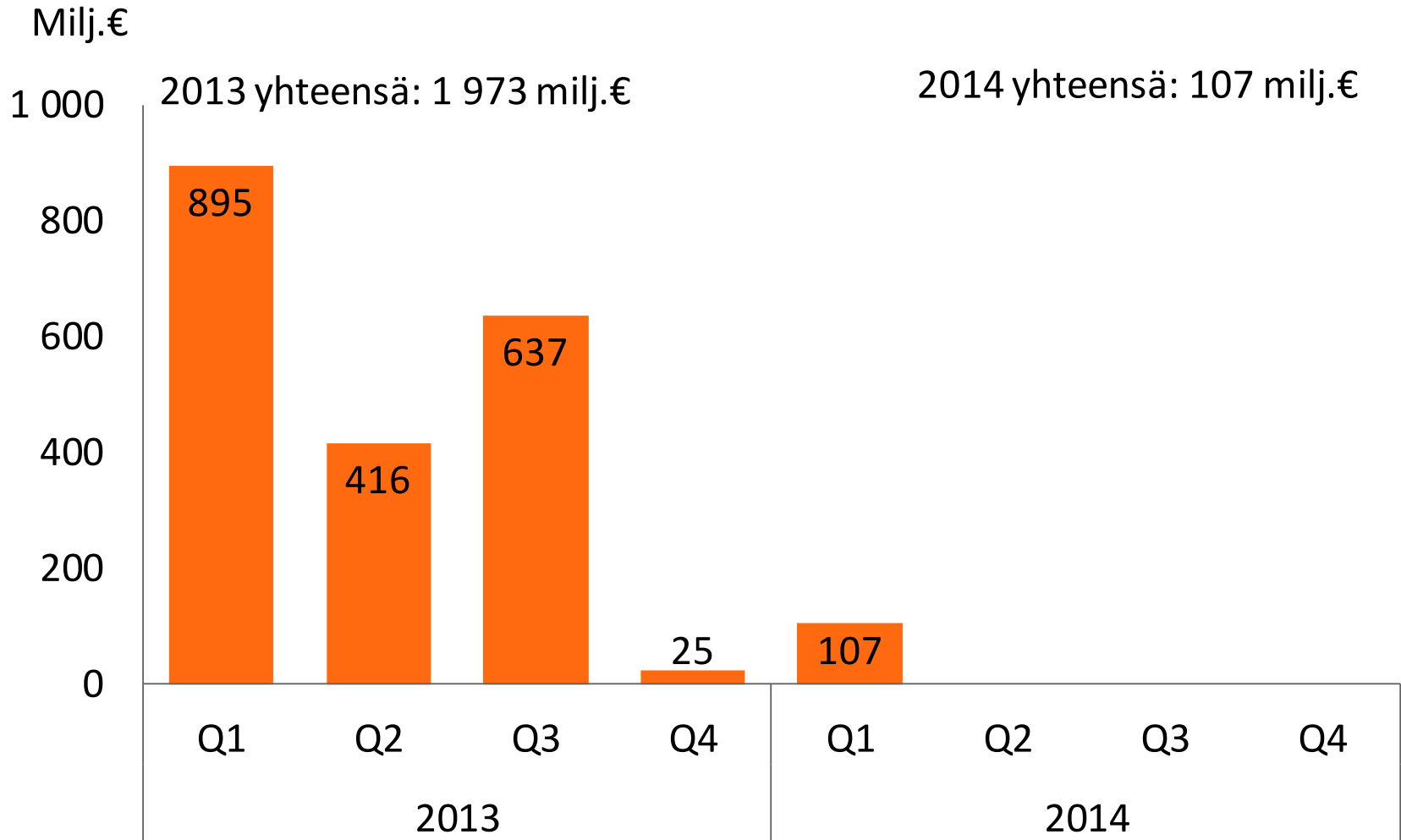
Uudet nostetut luotot vuosineljänneksittäin

Mrd.€

OP-Pohjola-ryhmä

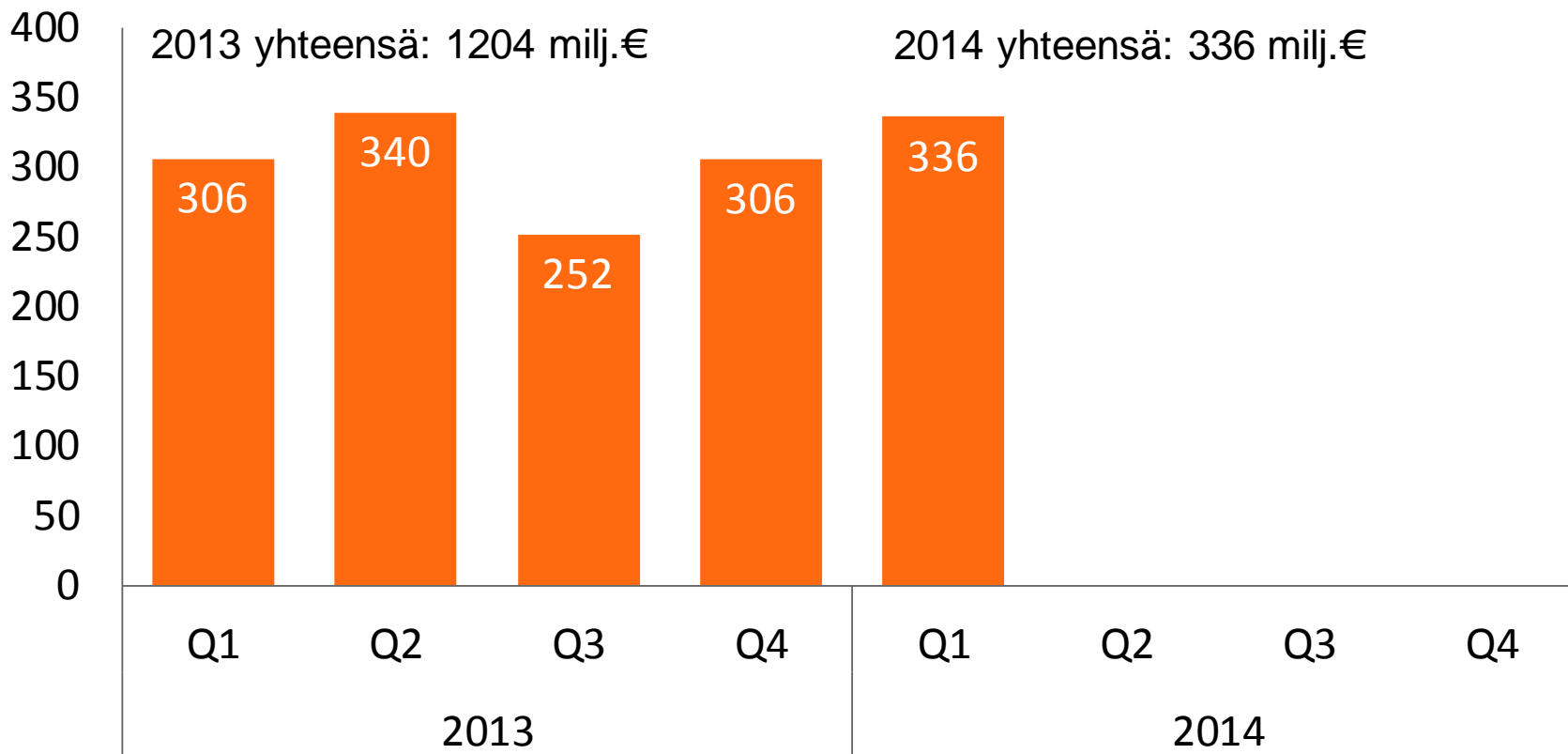
Rahastojen nettomyynti vuosineljänneksittäin

OP-Pohjola-ryhmä

Henki- ja eläkevakuutusten maksutulo vuosineljänneksittäin

milj. €

Asiakkaat, jäsenet, ym.

OP-Pohjola-ryhmä

Asiakaskannan jakautuminen

1 000 asiakasta

5 000

4 000

3 000

2 000

1 000

0

12/05

12/06

12/07

12/08

12/09

12/10

12/11

12/12

12/13

03/14

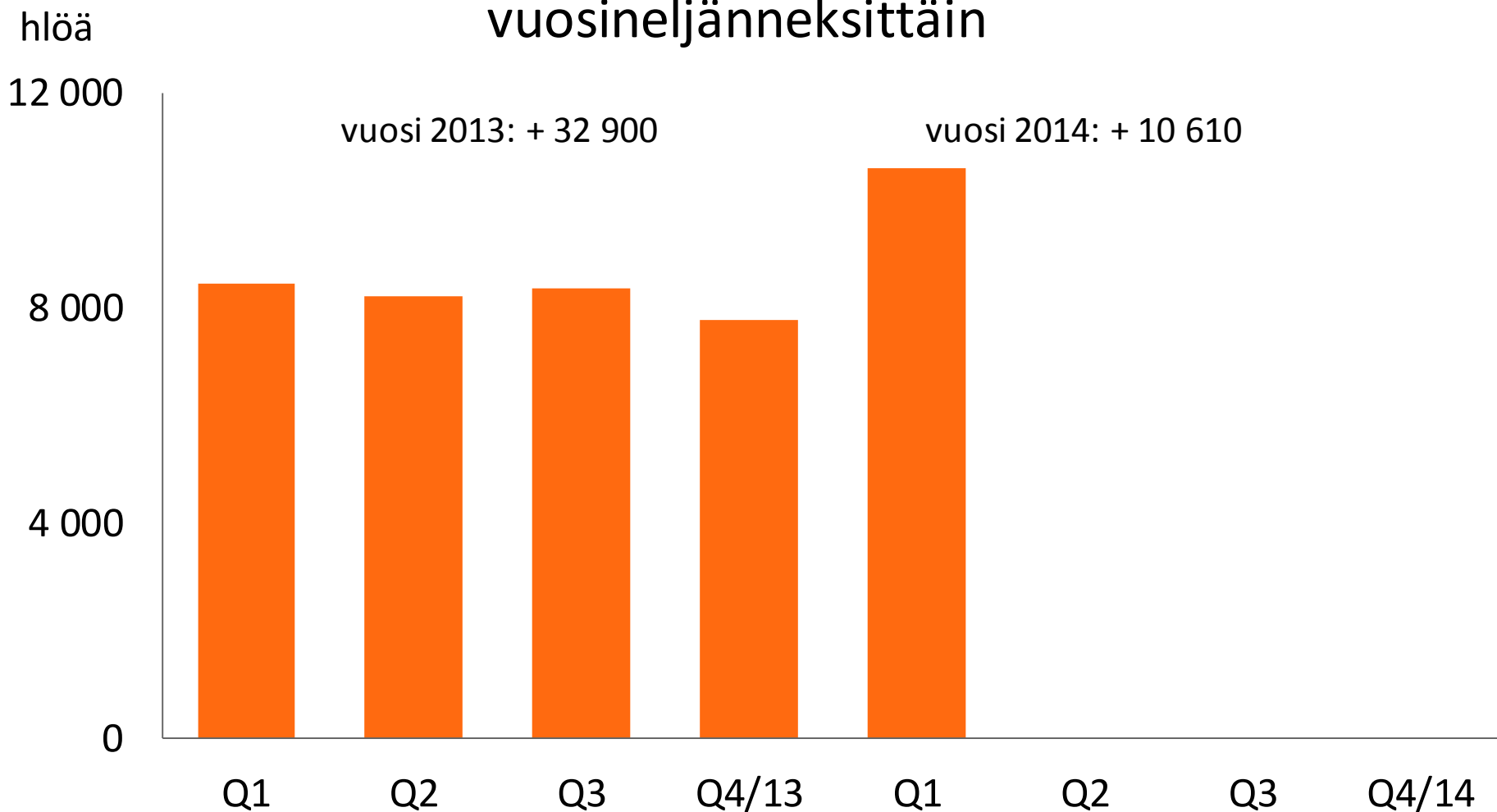
 Pankkiasiakkaat

 Pankki- ja vahinkovakuutusas.

 Vahinkovakuutusasiakkaat

OP-Pohjola-ryhmä

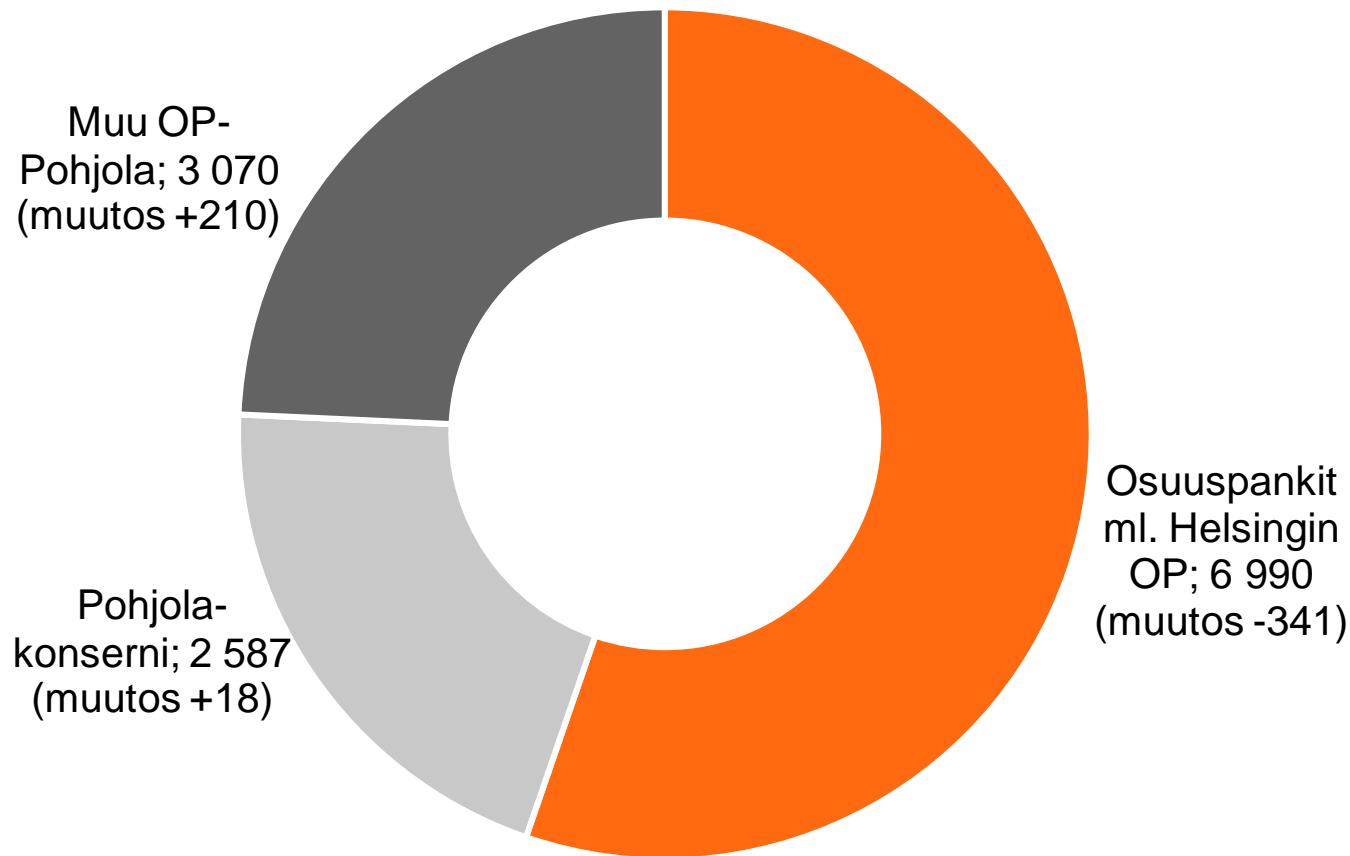
Omistajajäsenten nettolisäys vuosineljänneksittäin

OP-Pohjola-ryhmän henkilöstö

31.3.2014

yhteensä 12 647 henkilöä (-113 vuodessa)

OP-Pohjola-ryhmän palveluverkosto

	Maaliskuu 2014	12 kk:n muutos
Kävijämäärät op.fi	11 037 837	+3 %
OP-Mobiilin käyttäjien määrä	368 000	n/a
Pivo-sovelluksen lataukset (1-3/2014)	200 000	n/a
Henkilöasiakkaiden verkkopalvelusopimukset	1 603 315	+28 649 kpl
Pankkien toimipaikat	472	-30 kpl
joissa sekä vahinkovakuutus- että pankkipalvelut	350	-4 kpl
Private banking -toimipaikat	40	+2 kpl
OP-Kiinteistökeskusten toimipaikat	170	+/- 0
Internet-asiakaspäätteet	482	-32
Seuraajat Facebookissa (OP-Pohjola-ryhmä ja osuuspankit)	114 118	n/a
Seuraajat Twitterissa	2 683	+1 883
Seuraajat LinkedInissä (OP-Pohjola ja Pohjola yhteensä)	5 051	+2 483
Asiakaskontakteja puhelinpalvelussa maaliskuussa 2014	220 568	+19 337

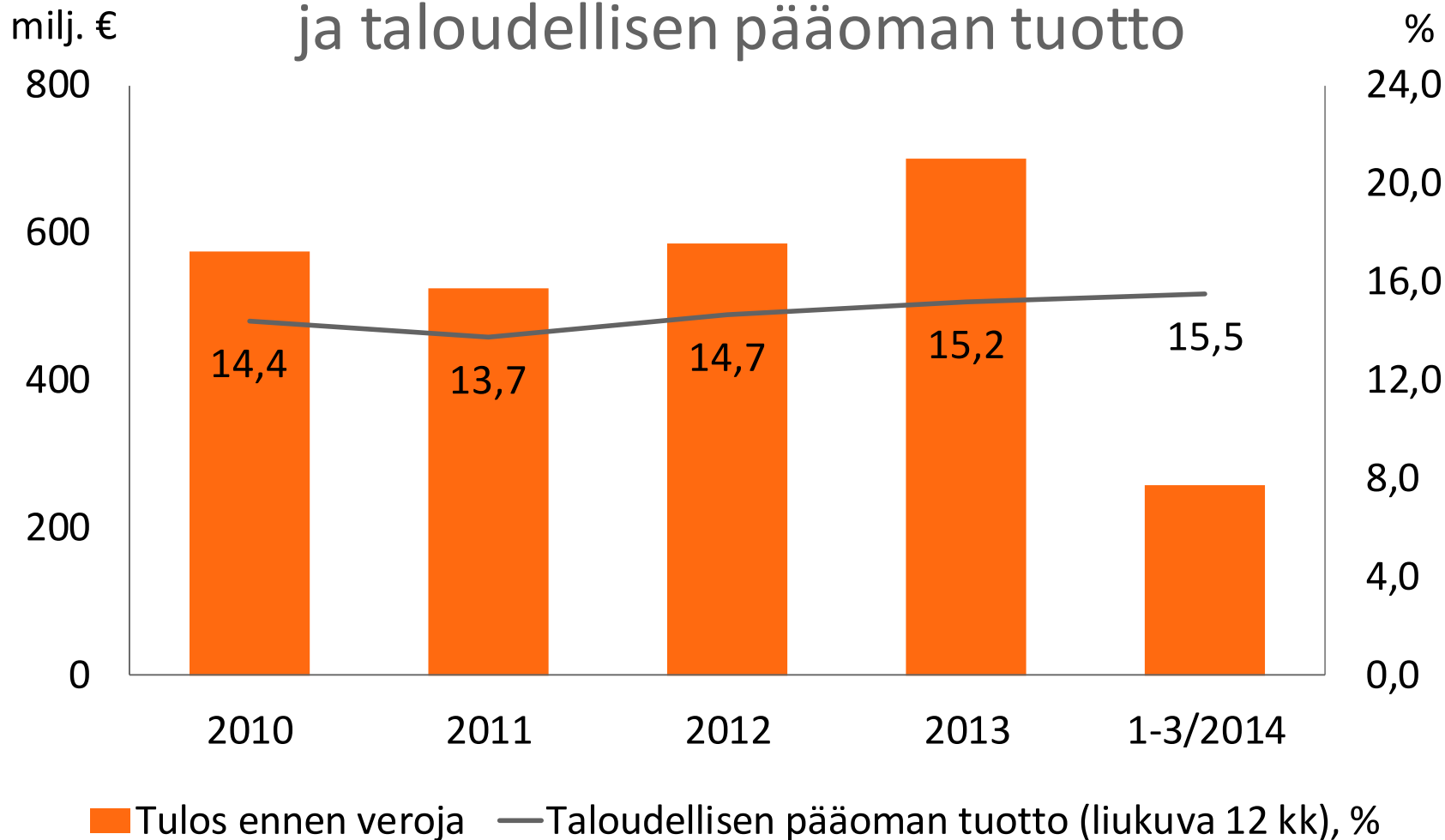

5-vuotisaikasarjat

OP-Pohjola-ryhmä

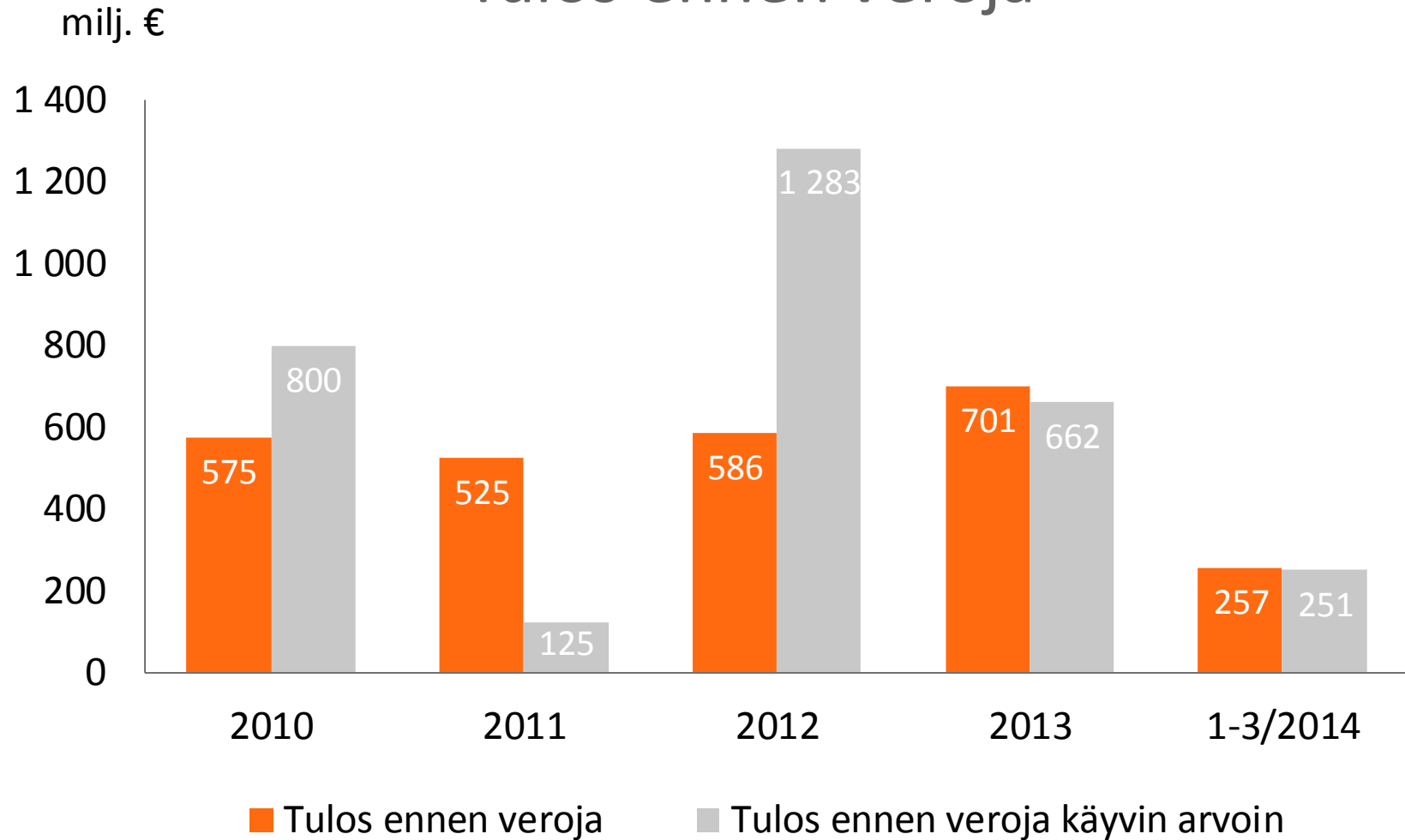
Tulos ennen veroja

ja taloudellisen pääoman tuotto

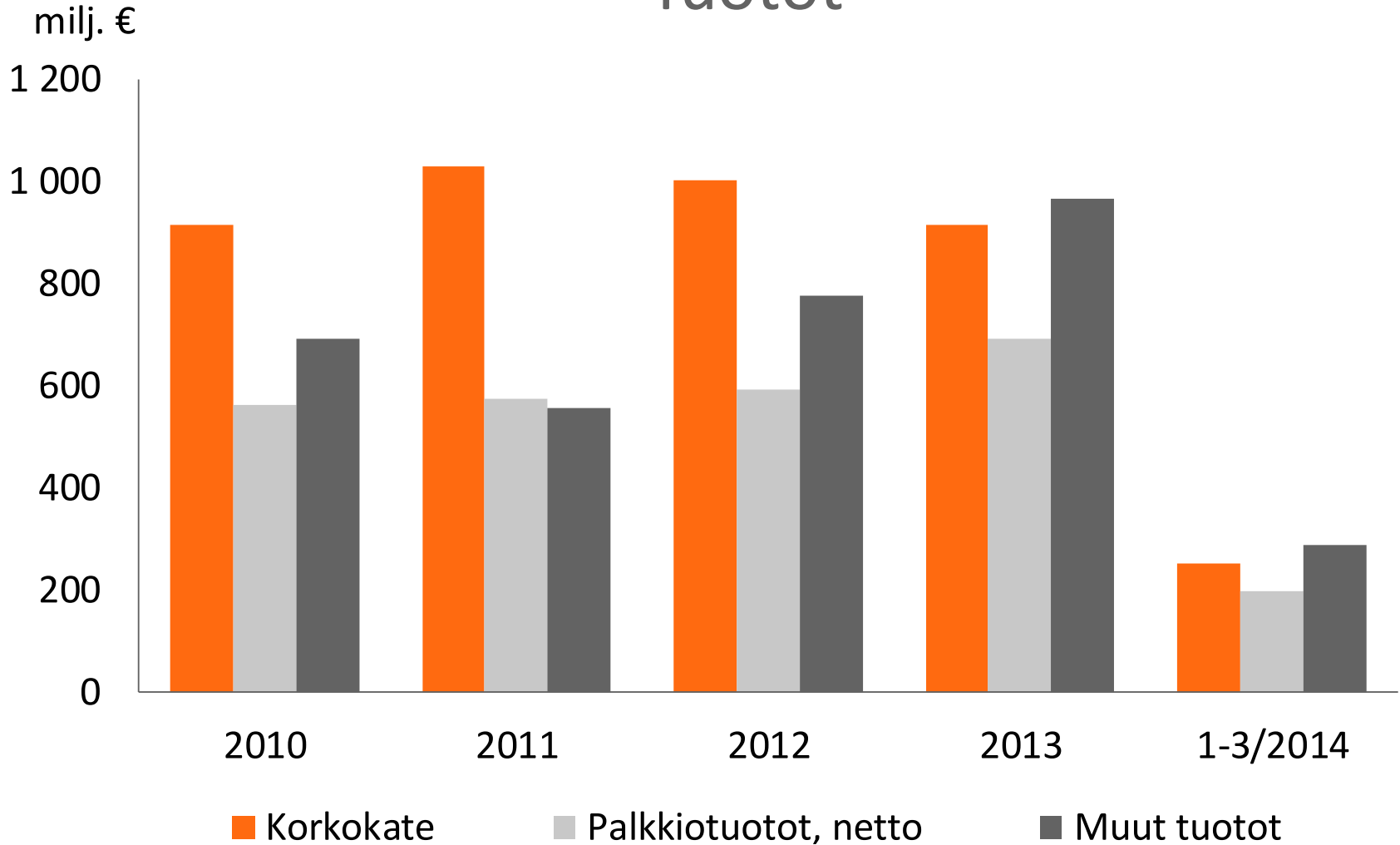
OP-Pohjola-ryhmä

Tulos ennen veroja

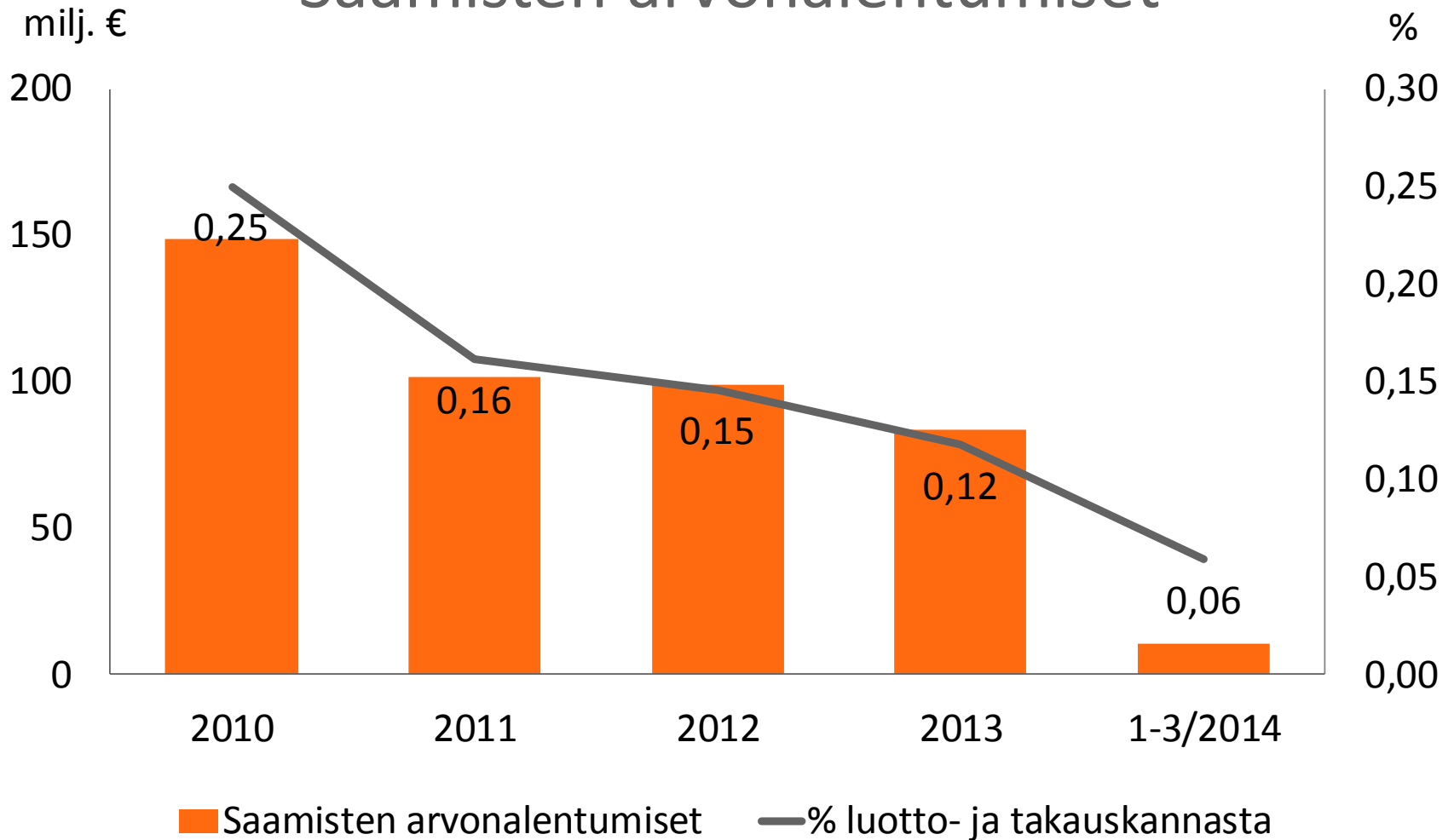
OP-Pohjola-ryhmä

Tuotot

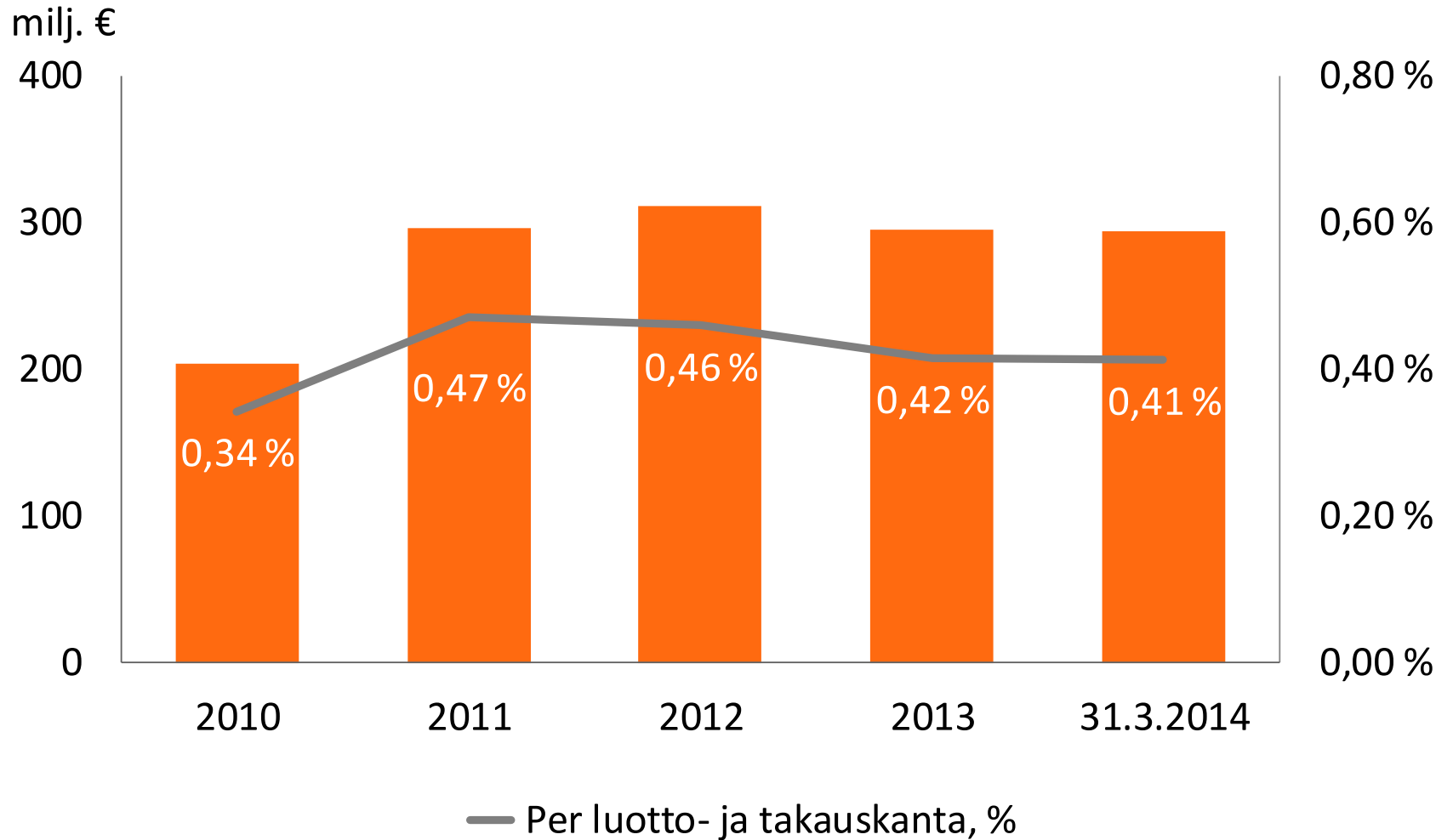
OP-Pohjola-ryhmä

Saamisten arvonalentumiset

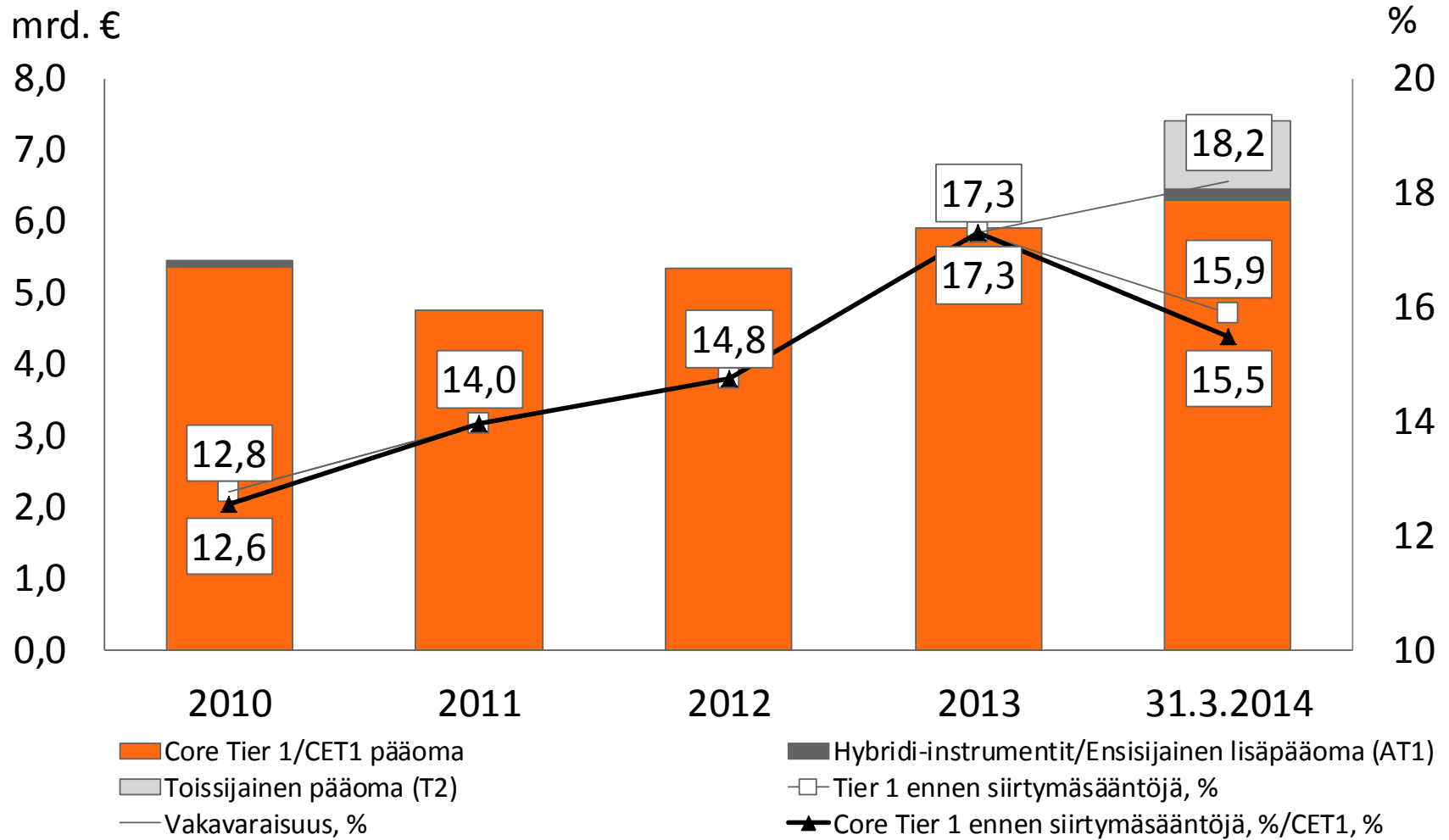
OP-Pohjola-ryhmä

Yli 90 pv erääntyneet saamiset

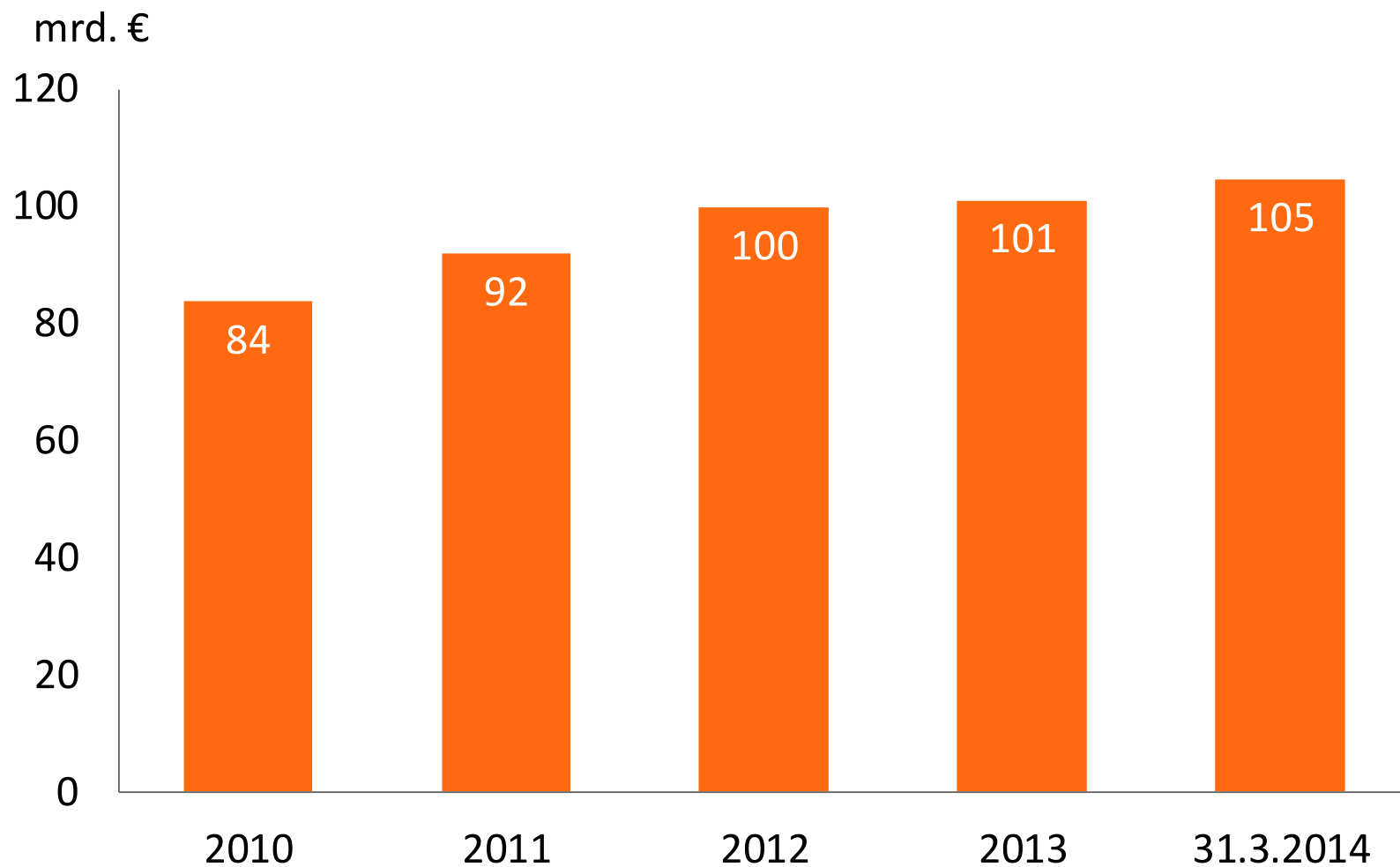
Osuuspankkien yhteenliittymä

Omat varat ja vakavaraisuus

OP-Pohjola-ryhmä

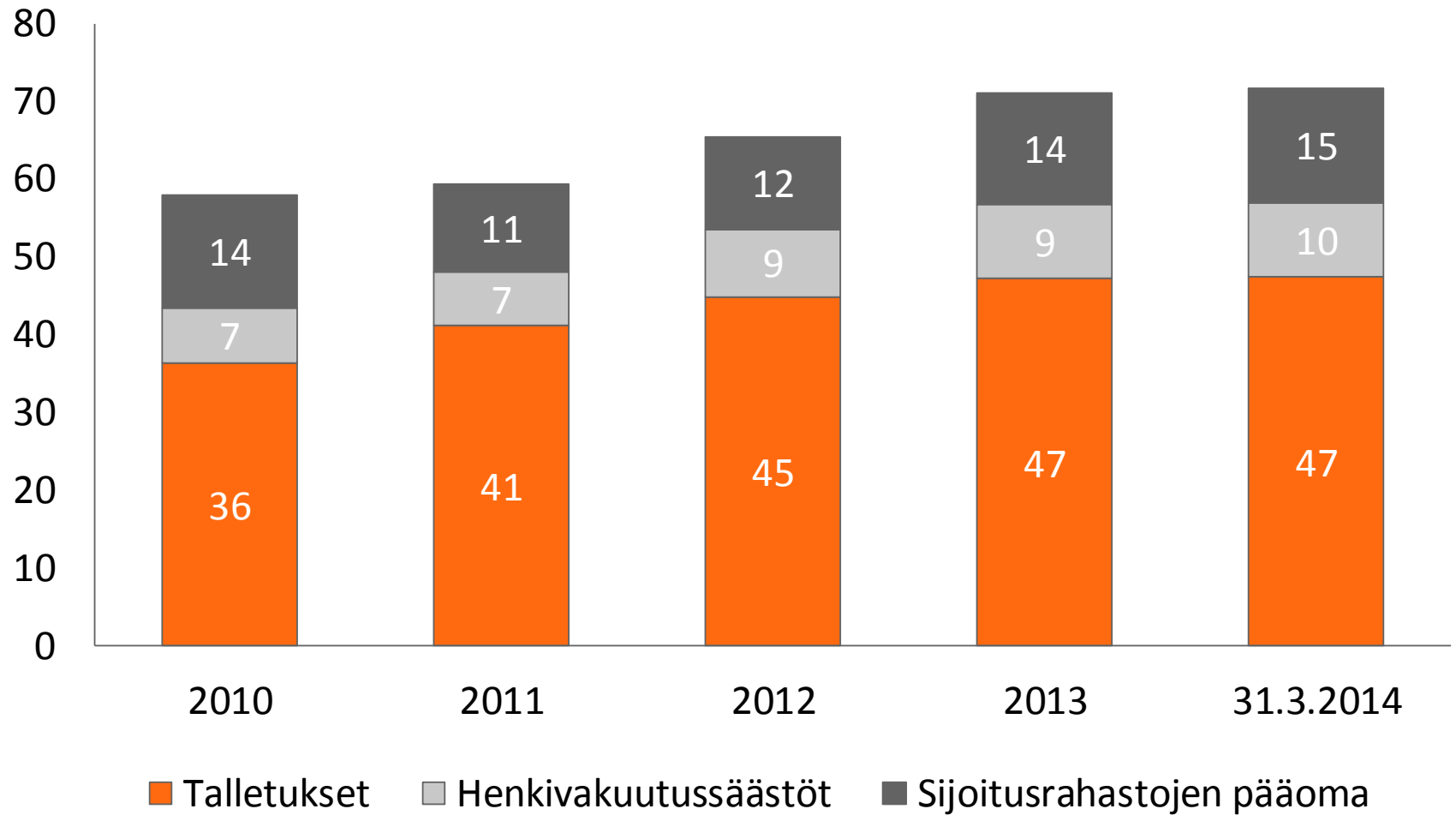
Taseen loppusumma

OP-Pohjola-ryhmä

Asiakasvarat

mrd. €

■ Talletukset

■ Henkivakuutussäästöt

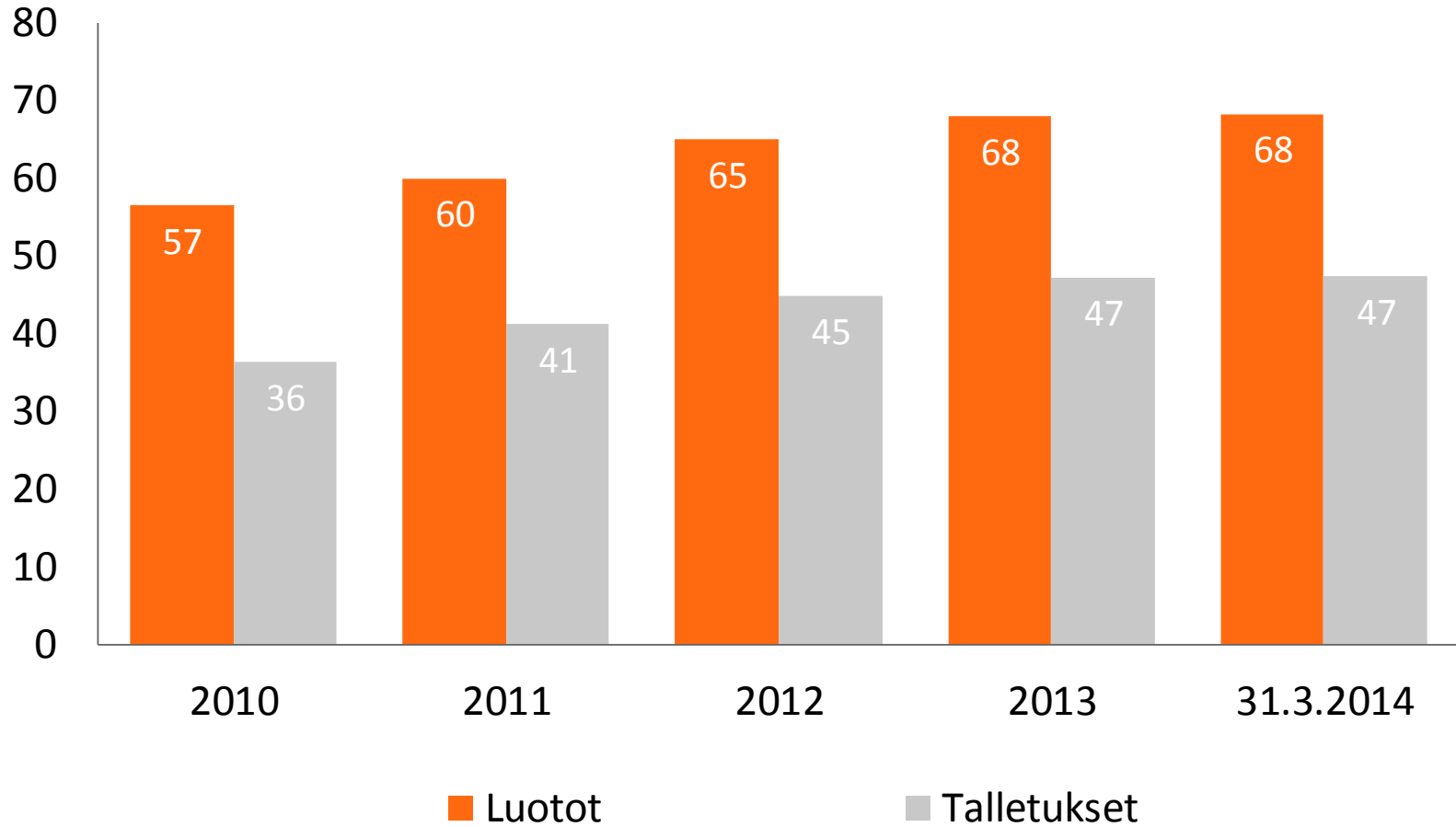
■ Sijoitusrahastojen pääoma

OP-Pohjola-ryhmä

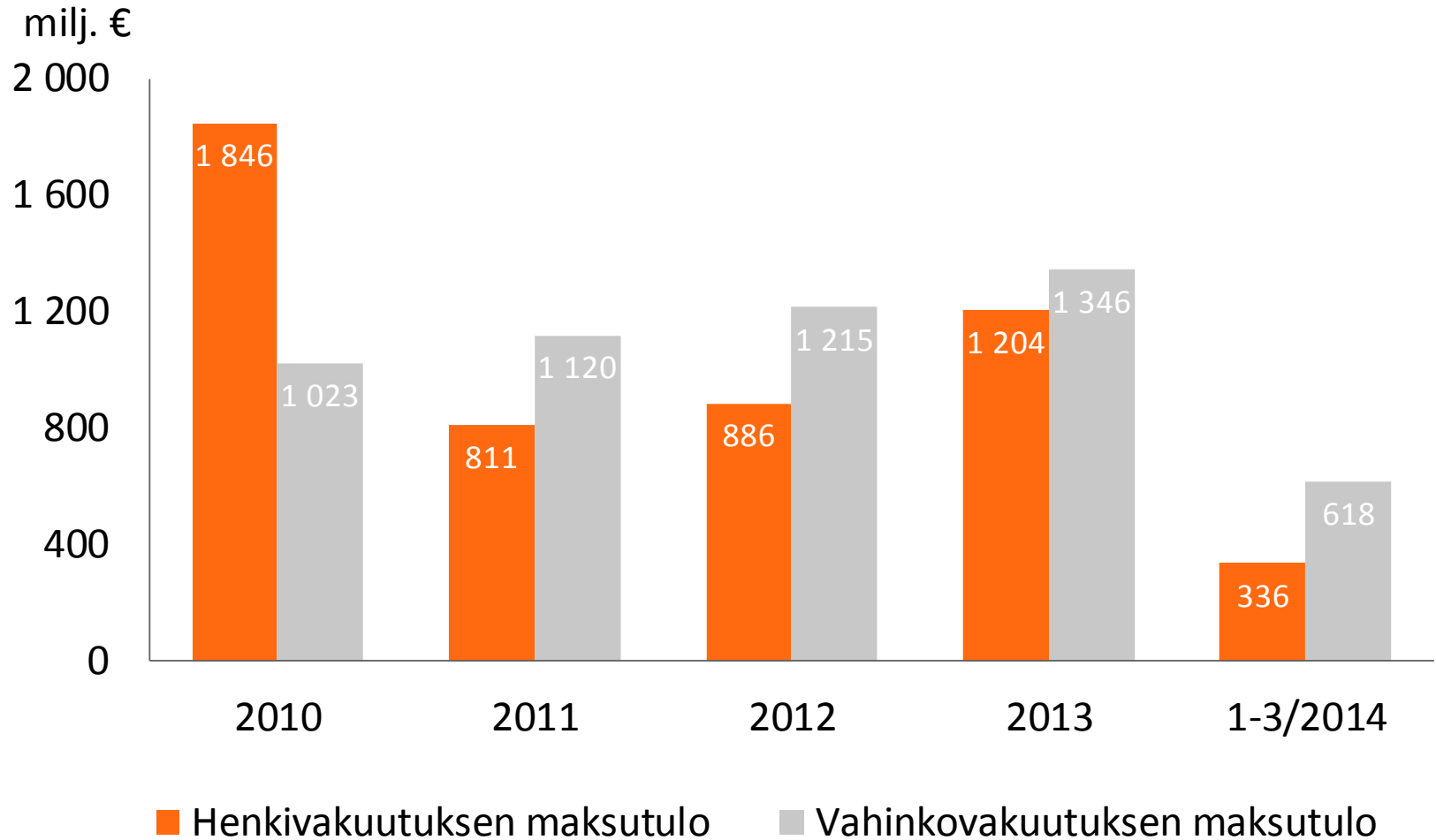
Luotot ja talletukset

mrd. €

OP-Pohjola-ryhmä

Henki- ja vahinkovakuutuksen maksutulo

Kiitos